Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XIII Nr. 4 | Vineri 25 ianuarie 1957 | 4 PAGINI, 25 BANI

Trăiască victoria în alegeri a Frontului Democrației Populare!

Săniușul este acum una din cele mai mari bucurii ale copiilor sovietici. Ba, după cum se vede, și a celor mai virstnici...

Schimburile culturale romîno-sovietice

In zilele în care, la București, ansamblul de dansuri populare condus de Igor Moiseev culegea seară de seară aplauzele îndelungi ale miilor de spectatori entuziasmați, iubitorii de muzică din Moscova aplaudau cu căldură concertele dirijate de maestrul Const. Silvestri. Aceasta nu a fost deloc o simplă coincidență, ci expresia unei realități — a faptului că în ultimii ani relațiile culturale romîno-sovietice au luat o mare dezvoltare. Întărirea legăturilor culturale constituie un factor care contribuie într-o măsură însemnată la cunoașterea reciprocă a popoarelor noastre, la întărirea continuă a prieteniei romîno-sovietice. Pentru poporul nostru, legăturile culturale cu U.R.S.S. înseamnă un izvor nesecat de experiență, un neprețuit ajutor tovărășesc în opera de făurire a culturii noastre noi. Însușirea creatoare a experienței sovietice în domeniul culturii nu numai că nu dăunează cu nimic originalității și specificului național, ci dimpotrivă ajută culturii noastre să-și găsească mai lesne accentul său specific. Inșiși oamenii sovietici ne îndeamnă să promovăm și să dezvoltăm specificul național al culturii noastre. „Fiți voi înșivă!" — îndemnul acesta pe care ni l-a adresat acum cîțiva ani Vera Muhina ni-l dau de fiecare dată oamenii de cultură sovietici care ne vizitează țara.

Cultura sovietică — străbătută de un suflu de puternic umanism, purtătoare a celor mai înaintate idei ale epocii noastre — constituie pentru noi, ca și pentru toate popoarele lumii, un înalt exemplu însuflețitor. Cît de scump este fiecărui om al muncii din țara noastră cartea, filmul, teatrul sovietic! Cîte figuri dragi de eroi — — oameni înaintați, constructori înflăcărați ai orînduirii noi, luptători dîrzi pentru pace și patrioți neînfricați — adevărate modele de viață, găsesc oamenii muncii din țara noastră apropiindu-se de tezaurul culturii sovietice! Iată de ce operele scriitorilor sovietici — fără a mai vorbi de operele clasicilor literaturii ruse — sînt editate în tiraje de masă în țara noastră, piesele și filmele sovietice sînt vizionate de milioane de spectatori. In care bibliotecă, fie ea oricît de modestă, nu vei afla „Pămînt desțelenit" al lui Șolohov, „Calvarul" de Alexei Tolstoi, „Așa s-a călit oțelul" de Ostrovski, „Tînăra Gardă" a lui Fadeev — cărți de căpătîi ale maselor largi de cititori de la orașe și sate. Și cît de semnificativ pentru dragostea și stima profundă de care se bucură la noi cultura popoarelor sovietice este faptul că cei mai de seamă maeștri ai cuvîntului, în frunte cu Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Cezar Petrescu și-au asumat sarcina traducerii în limba română a unor opere din literatura rusă și sovietică.

Pentru publicul nostru și pentru oamenii de artă din țara noastră, turnee ansamblurilor, corurilor și formațiilor teatrale sovietice, vizita unor mari artiști ca Vera Maretkaia, Mordvinov, Olga Lepeșinskaia și alții, au însemnat adevărate evenimente de neuitat. Totodată, contactul nemijlocit dintre specialiștii și oamenii noștri de știință din toate domeniile cu savanți sovietici, schimburile de idei, de informații și de experiență reciprocă înseamnă contribuții de seamă la înflorirea științei românești. Este suficient să arătăm că datorită ajutorului Uniunii Sovietice țara noastră are posibilitatea să se numere printre statele în care se desfășoară munca de cercetare pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, se dezvoltă asemenea ramuri noi ale științei cum este chibernetica.

Acordul cu privire la colaborarea culturală între R.P.R. și U.R.S.S. semnat la Moscova la 7 aprilie 1956 a

(continuare în pag. 4-a)

Interviul nostru

Turneu în Uniunea Sovietică

Maestrul Constantin Silvestri despre muzica și muzicienii sovietici.—Amintirea marelui nostru Enescu e vie la Moscova.— Despre „Musizierfreude", despre bucuria de a cînta,—... și despre un public entuziast și o critică unanim elogioasă

Turneul în Uniunea Sovietică întreprins de curînd de către muzicienii Constantin Silvestri, Mindru Katz și Ecaterina Vilcovici, a marcat un nou succes al artei muzicale românești, a însemnat o nouă și importantă contribuție la strîngerea legăturilor artistice între cele două țări. Itinerariul muzicienilor noștri a cuprins orașele Moscova, Leningrad și Kiev, centre muzicale de mare și veche tradiție, unde realizarea artistică este supusă judecății unui public cultivat și exigent. Cu atît mai remarcabile au apărut, în aceste condiții, succesele artiștilor noștri, confirmate nu numai prin atmosfera entuziastă a sălilor și tonul elogios al presei de specialitate, dar și prin numărul mare de concerte date în cursul turneului. Cîteva telegrame apărute, săptămînile trecute, în presa noastră au consemnat laconic aceste succese, citind sumar aprecierile deosebit de favorabile ale criticii sovietice. In ultimul său număr „Contemporanul" a publicat o corespondență din Moscova, în care cunoscutul muzicolog și critic sovietic I. Martinov împărtășește publicului romînesc părerile sale despre concertele muzicienilor noștri, transcriind totodată și vibrația de caldă simpatie cu care publicul sovietic i-a întîmpinat. Referindu-se la Constantin Silvestri, I. Martinov notează:

„E de prisos să amintesc cititorilor romîni meritele remarcabile ale lui C. Silvestri ca dirijor. Aș vrea să spun că el a cucerit publicul și pe artiștii orchestrei prin muzicalitatea și finețea lucrărilor interpretate cu o autentică originalitate. Constantin Silvestri știe să introducă în interpretare individualitatea sa, fără a denatura niciodată concepția autorului. Pentru această fidelitate a redării caracterului și spiritului lucrărilor, îmbinată cu spiritul inovator, noi apreciem în mod deosebit arta remarcabilului dirijor român". Am fînul ca la această mărturie s-o adăugăm și pe aceea a artiștilor, cu deosebire atenți și la receptivitatea publicului și la mijloacele sale de a transmite cît mai eficient mesajul artistic al operei interpretate.

Dirijorii Konstantin Ivanov și Constantin Silvestri se întrețin în timpul unei pauze.

„...Pe maestrul Silvestri l-am găsit în camera sa de lucru, unde atmosfera ogeacului patriarhală a cărților și partiturilor, străjuite de prezența muzicală a pianului, este invadată de aparatura tehnică de laborator: două magnetofoane, două aparate de radio, un pickup, un televizor, o colecție imensă de benzi de magnetofon rînduită pe cîteva rafturi... In procesul de creație, Silvestri nu se limitează numai la partitură, ci recurge la însuși elementul sonor, gravat concret pe bandă de magnetofon, fiindcă aceste mijloace tehnice îi dau posibilitatea să aibă un control suplimentar asupra realizărilor sale. El nu se verifică numai cu colectivul orchestrei și cu publicul, dar se confruntă cu sine însuși, ascultînd cum s-a transcris pe bandă o simfonie, pe care a dirijat-o. Departe de tensiunea sălii de concert, unde se află tot timpul „asupra faptului", dirijorul se obiectivează. Ascultînd calm și lucid muzica depănată de pe banda de magnetofon, maestrul poate cerceta în ce măsură realizarea a fost fidelă concepției și află cum și unde poate face rectificările necesare pentru o nouă „performanță"...

„...Da, aduce mai degrabă a laborator decît a cameră de lucru. Și toată această aparatură, mai ales cînd se deslănțuie, covîrșește liniștea cuminte a cărților și textelor muzicale. Poate de aceea, fără să-mi dau seama precis, am căutat să imblînzesc aspectul acesta mecanic, aș spune industrial, cu temperatura mai caldă, plină de rezonanțe sufletești a tablourilor pe care le vezi pe pereți, unde și culorile capătă cîteodată o vibrație sonoră..."

—Imprimarea concertului pe banda de magnetofon oferă posibilitatea unui control al realizării. Insă ...după concert, pentru eventualitatea unei repetări. Dar în ce constă verificarea în timpul concertului sau înainte?

„Atunci, să-ți mărturisesc impresiile mele despre concertele date la Moscova, Leningrad și Kiev. In timpul concertului, știu cum voi merge, fiindcă simt cum mă urmează orchestra și cum mă ascultă publicul. Dar posibilitățile eficiente de control le am în timpul repetițiilor. Și aici, trebuie să aduc mulțumirile mele orchestrelor simfonice din cele trei orașe unde am concertat. Nu mă refer numai la calitatea instrumentiștilor din aceste colective simfonice — dintre cele mai bune pe care am avut prilejul să le conduc — la muzicalitatea lor, la tehnica și calitățile lor de sonoritate, la disciplina lor. Excelența orchestrelor sovietice este unanim recunoscută. La vremea sa, marele nostru Enescu s-a exprimat deosebit de elogios în acest sens. Nu mai vorbesc de vechea și bogata lor tradiție, de marii artiști cu care au avut și au prilejul să lucreze. In legătură cu întrebarea d-tale, însă, mă refer la pasiunea orchestranților de a face muzică, la acea „musizierfreude" care îi stăpînește, la însuflețirea cu care participă la repetiții și, cu atît mai mult, la concert.

Am să-ți dau un exemplu. In Occident, se știe, fiecare repetiție este plătită separat și, de aceea, orice dirijor

ANDREI TUDOR

(continuare în pag. 2-a)

Șeful de brigadă K. A. Mironov, în abatajul minei Bistriușinsk din Leninogorsk

Manifestul vieții noastre noi

Mai sînt doar zece zile pînă la 3 februarie, data fixată pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională. Pe întreg cuprinsul țării, în fabrici și uzine, la sate, în instituțiile de cultură, cetățenii patriei noastre, tineri și bătrîni, bărbați și femei, se pregătesc să aleagă dintre cei mai buni fii ai poporului nostru, pe noii deputați ai Marii Adunări Naționale. Pretutindeni, într-o atmosferă sărbătorească, oamenii muncii se întîlnesc cu candidații lor și împreună dezbat însemnate probleme ale muncii și vieții lor. Un eveniment important în desfășurarea campaniei electorale l-a constituit apariția Manifestului Consiliului Central al Frontului Democrației Populare. Pe drept cuvînt, oamenii muncii de pe întreg întinsul țării consideră Manifestul drept un bilanț al realizărilor anilor de democrație populară și, totodată, un insuflețitor program de muncă.

Regimul democrat-popular a reușit în scurt timp să lichideze cumplita înapoiere moștenită de la regimul burghezo-moșieresc, să transforme Rominia într-o țară industrial-agrară în plină dezvoltare. An după an, industrializarea a schimbat fața țării. Regiuni întregi, odinioară în amorțire, au ajuns astăzi centre clocotitoare de viață.

Citind Manifestul și-au recunoscut roadele muncii și milioanele de țărani muncitori care astăzi sînt stăpîni pe pămîntul pe care muncesc. Prin lupta dusă în alianță cu clasa muncitoare și sub conducerea ei, țărănimea a scăpat de biciul moșierului și arendașului, de robia la ciocoi și cămătari. În cei patru ani care au trecut de la ultimele alegeri, din ce în ce mai mulți țărani muncitori s-au încredințat că drumul cel mai bun spre belșug și bună stare este cel arătat de partidul clasei muncitoare: drumul unirii liber consimțite în întovărășiri, cooperative agricole de producție și gospodării colective. Între 1952 și 1956 s-a dublat numărul întovărășirilor și al gospodăriilor colective.

Recentele hotărîri ale Plenarei C.C. al P.M.R. cu privire la noua așezare a relațiilor de schimb între oraș și sat vor întări și mai mult frăția între muncitorii de pe ogoare și cei din fabrici și uzine. Cu perspectiva de a-și spori simțitor veniturile, țărănimea va lucra ogoarele cu și mai mare tragere de inimă, în folosul ei și al întregii țări.

Scopul politicii regimului democrat-popular este omul și nevoile sale. Cu toate marile greutăți întîmpinate și fără a ocoli lipsurile ce mai dăinuie încă, e limpede că în acești patru ani s-au făcut pași înainte și pe drumul unei continui îmbunătățiri a traiului oamenilor muncii.

Poporul nostru este conștient de drepturile sale, dobîndite și consfințite de regimul de democrație populară. Oprimații și exploatații de odinioară au devenit stăpînii țării lor, a bogățiilor și roadelor ei. Astăzi, cîrmuirea țării nu mai este deținută de o mînă de privilegiați. Conștient de menirea sa, poporul a luat cîrma în propriile sale mîini. El a devenit conducătorul propriului său destin, participant activ la rezolvarea treburilor obștești.

A fost pentru totdeauna înlăturată sălbatica asuprire națională. Femeile, ținute în trecut într-o rușinoasă inapoiere socială, au acum aceleași drepturi ca și bărbații și participă cu însuflețire la viața politică, economică și culturală a țării. Ca niciodată în trecut, tineretului i s-au deschis perspective minunate de învățătură și viață.

Prestigiul țării noastre pe arena internațională a sporit mult. Poporul nostru este mîndru că face parte din marele lagăr al socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică. Înfrățit cu toate naționalitățile conlocuitoare, poporul romîn, devotat cauzei socialismului, luptă cu hotărîre neclintită pentru întărirea statului democrat-popular, pentru întărirea păcii și prieteniei între popoare.

În bătălia grea pentru lichidarea nefastei moșteniri a trecutului, în lupta pentru făurirea vieții noi, poporul nostru a mers în frunte cu partidul clasei muncitoare, Partidul Muncitoresc Romîn. Tot mai mult se întărește legătura între partid și mase, unitatea întregului popor în jurul partidului în lupta pentru socialism.

Scoțînd în evidență realizările istorice obținute în ultimii ani, partidul nu s-a sfiit să arate întotdeauna și greutățile, lipsurile care sînt inerente unei opere atît de uriașe cum este construirea unei orînduiri noi. Aceste greutăți sînt greutăți de creștere, care pot fi și vor fi înlăturate prin munca întregului popor.

Recenta plenară a C.C. al P.M.R. a indicat căile ce trebuiesc urmate pentru lichidarea acestor lipsuri: continuarea politicii de industrializare a țării, de dezvoltare a industriei grele, ridicarea sistematică a agriculturii, creșterea producției industriei ușoare și alimentare, construirea de locuințe.

Perspective îndrăznețe se deschid poporului nostru. Pentru înfăptuirea acestor perspective, pentru continua dezvoltare a operei de industrializare socialistă, pentru ridicarea agriculturii, pentru înflorirea științei, artei și culturii, pentru bunăstarea și fericirea poporului, Manifestul Consiliului Central F.D.P. cheamă cetățenii să-și dea votul în alegerile din 3 februarie.

Oamenii muncii au verificat în viața de zi cu zi că cuvîntul partidului se transformă întotdeauna în realitate. Și de data aceasta poporul nostru va urma cu devotament partidul, forțele progresiste grupate în jurul său, în lupta pentru făurirea unei vieți mai bune, îmbelșugate.

INSEMNĂRI:

ZECE MII DE OPERAȚII

De la spital, Anastasia Iakovlevna Grigorova s-a întors acasă tîrziu, aproape de miezul nopții. Era frîntă de oboseală. Se culcă și adormi îndată. Dar nu-i fu dat să se odihnească prea mult, fiindcă în zori o chemară grabnic la spital.

Cînd intră în cameră, bolnavul respira greu. Practicantul o informă repede pe Grigorova:

— Este colhoznicul Mișurov din satul Kuznețov. Crez că are ocluzie intestinală.

Grigorova își îmbrăcă halatul alb, privind cu atenție abdomenul umflat al bolnavului.

— Urcați-l pe masa de operație — spuse ea încet.

Pregătirile erau gata. Cînd luă bisturiul, Grigorova simți acea liniște care dă încredere și siguranță ginaurilor, mișcărilor. In sala de operație domnea o liniște desăvîrșită. Chirurgul, asistentul, personalul auxiliar începură să lucreze încordat. Pricina bolii fu găsită — o umflătură care a astupat capătul intestinului gros. De mai bine de trei ore dura operația, dar Anastasia Iakovlevna nici nu-și dădea seama de trecerea timpului. Ea urmărea cu atenție respirația bolnavului, verifica bătăile inimii lui.

După operație, bolnavul fu vegheat zi și noapte. Tratamentul dură două săptămîni, după care Mișurov se întoarse acasă complet vindecat.

...Aceasta a fost a zecea mie operație făcută de chirurgul Anastasia Iakovlevna Grigorova, în cursul activității ei de medic. Prima operație a făcut-o în condiții speciale. Abia își începuse cariera de chirurg, cînd, într-o zi, la spitalul sătesc unde lucra, fu adusă o fetiță în stare gravă. Trebuia să i se facă urgent operație la creier. Grigorova stătu în cumpănă. Era în joc viața copilului, dar cum să facă totuși o operație atît de grea, prima operație din viața ei?

Pînă la urmă, datoria de medic, conștiința profesională și umană au determinat-o să nu fugă de răspundere. Dacă ar fi trimis fetița la alt spital, ea ar fi putut muri pe drum. Cu o extraordinară putere de voință, punînd în aplicare toate cunoștințele căpătate în institut, Grigorova trecu cu succes acest examen neobișnuit de greu. Fetița fu redată vieții.

— Curios, de ce ați venit să lucrați în acest spital de țară? — o întrebă după operație asistentul.

— Dar după dumneata, unde ar fi trebuit să lucrez? — se miră Anastasia Iakovlevna.

— La o clinică, la un spital mare, acolo e locul d-voastră.

Grigorova se lăsă pe spetează scaunului și spuse fără să întoarcă capul:

— Crezi că nu mi s-a propus? Dar am refuzat. E drept că este mai greu să lucrezi într-un spital de țară. Dar, în schimb, ce cîmp vast de activitate ți se deschide aici!

De douăzeci de ani lucrează ca medic Anastasia Iakovlevna Grigorova. Secția chirurgicală a spitalului era atunci complet dezorganizată, dar în scurtă vreme deveni de nerecunoscut. Instrumentele, aparatajul vechi fură înlocuite, se mai construiră pavilioane, numărul paturilor s-a dublat.

Acum, în cursul anului 1957, va avea loc o reutilare generală a spitalului. Se va mai adăuga un corp de clădiri, vor fi amenajate două săli de operație, se va înființa o secție de traumatologie.

In spitalul acesta anonim de țară Anastasia Grigorova și-a găsit locul, și-a găsit chemarea, și-a găsit fericirea.

I. SCUTARU

In vizită la constructorii de avioane

Din primele zile ale acestui an, pe liniile aeriene ale țării noastre au început să circule noi avioane sovietice, de tipul „I. L.-14", foarte apreciate atît de piloții care le conduc, cît și de pasageri. Reproducem mai jos un reportaj din ziarul „Sovetskaia Rossia" despre constructorii acestor avioane.

Directorul uzinei, Pavel Andreevici Veromin, ridică receptorul și anunță pe unul din șefii de atelier:

— Sînt la mine doi gazetari... Primește-i dumneata, te rog! Cititorii vor să-i cunoască pe constructorii de avioane...

Atelierul de montare seamănă cu un hangar. Aici este împărăția duraluminiului. Prin ferestrele uriașe pătrunde lumina zilei. Unele dintre mașinile în curs de montare aici nu seamănă încă a avioane, altele vor aluneca în curînd pentru prima oară pe pista de decolare. Lîngă mașini lucrează cu încordare ingineri, tehnicieni, maiștri, lăcătuși, electricieni.

— „I.L.-14" — este o mașină bună. Este comodă, sigură și rezistentă — spune șeful atelierului de montare. — In munca noastră, principalul este precizia. Și montorii știu bine acest lucru — ei muncesc cu conștiinciozitate.

...In hala motoarelor l-am întîlnit pe Dmitrii Vasilievici Smorodinov.

— Mecanicii noștri nu ne fac de rușine — spune șeful secției. — Motoarele lucrează ca niște ceasornice...

— Ne străduim! — spune, modest, Smorodinov.

La întreprindere există și o secție unde se fabrică jucării pentru cei mici. A fost dată în funcțiune abia de un an, dar a și reușit să dea o cantitate însemnată de produse.

Maistrul controlor Aleksandr Alekseevici Vasiliev ne face cunoștință cu Boris Korovenkov, un tînăr lăcătuș montor.

— Tînărul are mîini de aur!... Se pricepe la toate. Acești căluți frumoși, care mișcă din copite cînd copilul apasă pe pedale, sînt rodul muncii lui...

Dar să ne întoarcem la uriașele aeronave de pasageri. Urcăm într-un „I.L.-14", gata să părăsească hala de montare. In cabina pilotului îl întîlnim pe lăcătușul Boris Krasnov, care ne anunță:

— Mîine, mașina va fi dusă la stațiunea de experimentare.

La un semnal al starterului, avionul pornește.

— Nu l-ați mai prins pe cel mai bun experimentator al nostru — spune G. M. Volodin — șeful stațiunii. — Ghenaev tocmai s-a înălțat. Va trebui să mai așteptați.

Intre timp, facem cunoștință cu alți piloți care eliberează avioanelor „foi de drum".

— Despre noi nu aveți ce scrie — spune cu modestie pilotul Stepan Petuhov. — Zburăm... Facem rodajul avioanelor... Le încercăm... Asta-i tot...

Totuși, experimentarea avioanelor, chiar și a celor de transport, nu e o treabă ușoară. Trebuie să ai cunoștințe temeinice de tehnică și aerodinamică, să mai ai și multă voință. De la un zbor la altul experimentatorul mărește necontenit vitezele și înălțimile, verifică motorul în condițiile cele mai diferite de zbor, „ascultă" pulsul mașinii.

Pe banda neagră a barogramei se poate citi întregul itinerariu parcurs pentru trecerea probelor. In foaia de zbor apare însemnarea: „Avionul poate fi dat în exploatare".

— Drum bun!

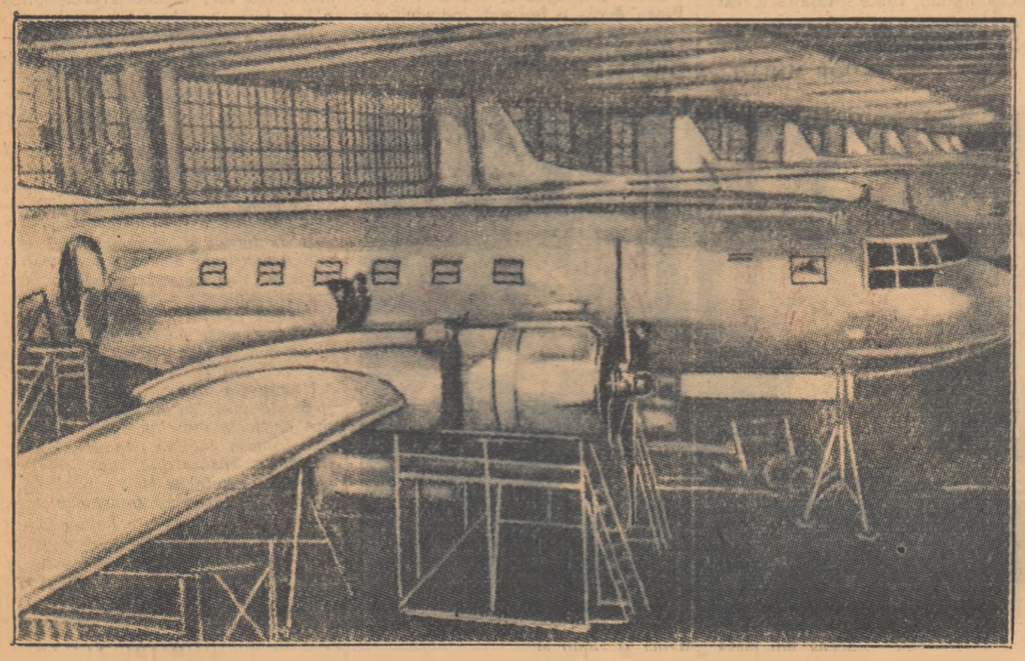

Prețuirea prietenilor

Intr-una din ultimele zile ale anului trecut hoinăream de unul singur pe Kreșciatik, renumita magistrală a capitalei Ucrainei sovietice. Cu acea curiozitate care este proprie celui care se află într-un oraș străin, sorbeam cu nesaț priveliștea minunată, urmăream, încîntat, forfota nesfîrșită a mașinilor. Eram atent și la trecători și, vrînd, nevrînd, surprindeam cîte ceva din discuțiile lor.

In acele zile, la Kiev se vorbea mult despre Rominia. Nu de mult, în ziarul „Vecernii Kiev" apăruse un articol despre lupta Institutului de geriatrie „C. I. Parhon" scris de redactorul șef al ziarului, S. P. Ivanov. Acest articol a trezit un deosebit interes printre kievleni. S. P. Ivanov vizitase Rominia în lunile octombrie și noiembrie, ca membru al delegației de ziariști sovietici. In articolele sale — un al doilea articol l-a publicat în „Literaturnaia gazeta" — ziaristul ucrainean scria despre rezultatele obținute în acest domeniu de savanții romîni, în frunte cu academicianul C. I. Parhon. Printre altele, scria și de faptul că la baza medicamentului folosit de „Institutul Parhon" în lupta împotriva bătrîneții stă novocaina. După apariția acestor articole, în Kiev se vorbea mult despre realizările Institutului nostru de geriatrie. Bătrînii luau cu asalt farmaciile pentru a-și procura novocaină, iar autorul articolelor era nevoit să răspundă la zecile de telefoane și scrisori care cereau amănunte.

Un alt fapt care a atras atenția kievlenilor asupra țării noastre a fost vizita muzicienilor romîni — a dirijorului Constantin Silvestri și a pianistului Mindru Katz. Am privit cu mîndrie afișele mari, expuse pe străzile Kievului, care anunțau concertele artiștilor noștri, care s-au bucurat de o apreciere unanimă. Trebuie să arăt că în perioada cînd Constantin Silvestri dirija la Kiev concertele filarmonicii ucrainene, Asociația ucraineană pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice a scos de sub tipar lucrarea „Cultura muzicală în Republica Populară Romînă", a autorului sovietic M. M. Mihailov.

In sfîrșit, un al treilea fapt care l-a făcut pe kievleni să vorbească mult despre țara noastră l-a constituit deschiderea, în localul „Casei Scriitorilor" din Kiev, a expoziției „Cartea pentru copii în Republica Populară Romînă". Expoziția, organizată de Asociația ucraineană pentru legăturile culturale cu străinătatea, a stîrnit un viu interes nu numai printre cei mici — școlari și pionieri — dar și printre virstnici.

„COPIII REPUBLICII POPULARE ROMINE"

Am pătruns în localul Uniunii Scriitorilor, am urcat la etaj, și am ajuns într-un hol de pe ai cărui pereți, împodobiți cu panouri mari cu fotografii, îmi zîmbeau vesel fețe drăgălașe de copii. Fotografiile expuse aici, la intrarea în expo-

VASILE INOAN

(continuare în pag. 4-a)

A trecut Muzica printre noi

de CELLA DELAVRANCEA

Cînd arta interpretării atinge în muzică perfecția, devine creație și ai impresia de a fi asistat la un zbor avîntat în văzduhul infinit al bucuriei pure. Aceasta am simțit luni, 21 ianuarie, la concertul dat de cvartetul A. P. Borodin. Patru tineri — cel mai vîrstnic este de 34 de ani — au executat cvartetul de Smetana în mi minor, cel de Șostakovici în la major și cvartetul de Ravel în fa major, trecînd de la un stil la altul cu facilitatea călătorului obișnuit cu climate diferite.

Rostislav Dubinski este vioara întîi, Iaroslav Alexandrov vioara a doua, Dmitrie Șebalin viola, Valentin Berlinski violoncelul.

De la prima frază din allegro de Smetana, am priceput că acești tineri au atins cea mai desăvîrșită colaborare, acea prietenie conopită dintre instrumente, care constituie caracterul evoluat al acestui gen muzical. În cvartet nu există vedetism, nu apare solistul. Tinerii s-au despuiat de orice ambiție egocentrică. Pînă și arcușul lor se mișcă fără aroganța obișnuită, apăsînd pe coarde fără să-ți atragă privirea. Toți patru pornesc pe cărări bine cunoscute de ei și merg în spațiul vibrațiilor cu suplețe de acrobații, dar și cu minte de gînditori. Cum de au atins acești tineri un nivel muzical excepțional, rămîne o întrebare la care să răspundă alții. Concertul a început cu cvartetul de Smetana, probabil o lucrare de tinerețe. Allegro părea inspirat după o baladă scrisă de un poet englez. Mișcarea melodică aducea ba cu Ceaikovski, ba cu Schubert. Viorile întîia și a doua își înoemănau firele sonore cu o deosebită tandrețe, și nici o clipă nu predomina una sau alta. A doua parte, intitulată „Polka", debutează cu un unison car. contopește toate cele patru instrumente. Apoi, răsare ritmul de dans, fiecare instrument afirmîndu-și succesiv registrul glasului. Ce glas cald de bariton are viola lui Alexandrov! Ce zglobiu saltă viorile! În lento care urmează, violoncelul lui Berlinski a sprijinit toată desfășurarea melodică, făcîndu-mă să gîndesc că acești tineri trebuie să fi făcut un legămînt față de muzică: s-o iubească, s-o slujească, s-o răspîndească din toate puterile lor. Ultima parte, tempo vivace, pare a fi o amintire din copilărie cu veselia naivă și neliniștea în care se oglindește infinitul virtualităților. Dealtminteri, și compoziția poartă titlul „Din viața mea". Această mică frescă sonoră aduce aminte de cromolitografii din epoca romantică care încîntau pe bunicii noștri.

Dintr-odată s-au evaporat sunetele, s-a sfîrșit bucata. A trecut Muzica printre noi.

S-a întors — și cu ce autoritate — în cvartetul lui Șostakovici în la major. Cele patru părți constituie un tot — o operă de admirabilă analiză psihologică — care o asemuie cu anumite pagini ale lui Dostoievski. În allegro, spiritul slav apare cu o coloritul lui cald și ironic în același timp. Și aici auzim ritmul de „polka", dar cu o dezvoltare confidențială și un contrapunct în fugato foarte greu, și exprimă la perfecție de artiști. La isprăvit, vechia motive lor devenea nebunească, ansamblul însă n-a șovăit nici o clipă. Partea a doua — moderato — se susține prin simțul nemijlocit, ca, dar nu deloc melodică. Din fiecare instrument țîșnesc straniu fîrîituri de gînd în întunericul unei nopți de insomnie. Ca și acest moderato, allegretto care urmează este scris de Șostakovici cu hieroglifele lui sonore, care nu sînt ușor de pătruns. Aici, violoncelul dictează cu încăpățînare un poem bizar, dezvoltat apoi de celelalte instrumente care încearcă să pătrundă insondabilul mister al expresiei. Ultima parte, adagio moderato, este pur și simplu o capodoperă. Începutul este un cîntec trist în unison. Apoi violoncelul grăiește duios, cu indulgență unuia care a fost greu încercat. Fraza e lungă, cu adjective blajine, prinse în grupețe, și trece la violă, pe cînd violoncelul repetă apăsat și îndelung o notă falsificată. Se cufundă apoi amîndouă vocile în întuneric și apar pe primul plan viorile! și a doua, armonios legate. Trebuie să fi ascultat această poemă, ca să-ți dai seama de perfecția interpretării. Pe urzeala clasică intimă se țes imaginile unei drame cu orizontul veșnic reînnoit al vieții, care cere caznă și suride numai atunci cînd i-ai dăruit toată puterea.

Astfel se termină cvartetul lui Șostakovici, cu o simplificată emoționantă, iar interpreții l-au cîntat cu discreție, adîncime și o vibrație patetică care ne-a trezit dorința de a-i asculta și în Mozart. După pauză, a venit rîndul lui Ravel. Să treci de la muzica lui Șostakovici, atît de încercată de conflicte sufletești, la un peisaj francez, iovedește o suplețe cerebrală și o virtuozitate desăvîrșită. Tinerii artiști și-au ușurat sunetul ca să desfacă ghemul sonor al acestei compoziții. Bineînțeles că ea ne amintește mereu de Debussy, cu modulațiile lui izvorînd din numărătele umede și sidefii ale cerului parizian. Rareori întîlnești un mimetism atît de exact. Cvartetul este delicat și minuțios construit, cu visări lenești, viziuni de laz n amurg și dă posibilități unui ansamblu să-și afirme coeziunea muzicală. Dar, după opera minunată a lui Șostakovici, splendid interpretată, nu mai vrei să asculți nimic. Și nici bis-urile ce ute de un public entuziast.

Nu dorești decît să te retragi, ca după o revelație, care a împrospătat temelia vieții și i-a dat o nouă încredere în ea.

Carnet

Opere literare propuse pentru premiul „Lenin"

Conform deciziei C.C. al P.C.U.S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., în fiecare an, la 22 aprilie — ziua de naștere a lui V. I. Lenin — se acordă premiul „Lenin" celor mai bune lucrări în domeniul științei, tehnicii, literaturii și artei.

Anul acesta, pentru premiile în domeniul literaturii și artei au fost propuși 107 autori sovietici. Printre lucrările propuse se numără romanele „Căutătorii" de D. A. Granin, „Pădurea rusească" de L. Leonov, „Neamul Jurbinilor" de V. A. Kocetov, „În împlinirea zorilor" de V. Kojevnikov, piesele „Aripi" de A. Korneiciuk și „Într-un ceas bun" de V. Rozov, o culegere de versuri a lui D. I. Gulia, versurile lui Musa Djalil intitulate „Caetul din Moabit", ș. a.

Ansamblul Moiseev în Egipt

La sfîrșitul lunii, Ansamblul de dansuri populare al U.R.S.S. condus de Igor Moiseev va întreprinde un turneu în Egipt.

Publicul egiptean manifestă un viu interes pentru vizita acestui mare ansamblu de dansuri, cunoscut în întreaga lume. La Teatrul de operă din Cairo a avut loc o conferință de presă, în care au fost expuse pregătirile care se fac în vederea primirii Ansamblului. Ziariștii egipteni au ascultat expunerea făcută de Mahmud Nahas, locțiitor al directorului Departamentului de artă al Egiptului și director al Teatrului de operă din Cairo. Între altele, vorbitorul a subliniat că vizita ansamblului sovietic va contribui la adîncirea legăturilor prietenești între cele două țări.

„Kneazul Igor" la Opera din Berlin

Pe scena Operei germane de stat din Berlin a avut loc, la 13 ianuarie, premiera operei ruse „Kneazul Igor" de Borodin.

Alături de un numeros public, la spectacol au asistat președintele Camerei populare a R.D.G., președintele Camerei Landerelor R.D.G., precum și membri ai guvernului.

Premiera operei „Kneazul Igor" s-a bucurat de un mare succes.

A murit soția lui Cehov

La 15 ianuarie s-a stins din viață, la Ialta, Maria Pavlovna Cehova, soția marelui scriitor rus A.P. Cehov.

Maria Cehova s-a născut la Taganrog în 1863, iar studiile și le-a făcut la Moscova, unde a fost un timp profesoară de istorie și geografie. După moartea scriitorului, M.P. Cehova a dus o intensă activitate de stringere a manuscriselor și scrierilor lui A.P. Cehov, precum și de editare a corespondențe și a unor culegeri de opere ale acestuia. Datorită activității depuse de Maria Cehova casa lui A.P. Cehov din Ialta a fost transformată în muzeu. De asemenea, a contribuit la crearea cărelor muzeu „A.P. Cehov" din Moscova, Melihovo și Taganrog și a adus o prețioasă contribuție la studierea și cercetarea operei cehoviene.

Îndelungata și valoroasa activitate a M.P. Cehova a fost prețuită de poporul și guvernul sovietic, care a decorat-o cu Ordinul Drapelul roșu al muncii.

Un mare peisagist

Se împlinesc, azi, 125 de ani de la nașterea lui Ivan Șișkin, pictor aparținînd acelei pleiade de artiști ruși care, îndrăgind cu pasiune minunata natură a patriei lor, au transpus-o pe pînză, creînd opere nemuritoare.

Puternica personalitate a artistului s-a manifestat încă din fragedă tinerețe. Inspirat din natura ținutului natal, Șișkin și-a format o manieră artistică proprie de interpretare, creînd opere de o originală tematică, pline de prospețime, de o vibrantă poezie. Picturile sale redau de obicei măreția, farmecul nepătrunsei păduri ruse, bogăția de lumină a cringurilor de mesteceni scăldate în soare.

Printre lucrările cele mai cunoscute ale pictorului se numără „Dimineața într-o pădure de pini", care înfățișează cîțiva ursuleți jucîndu-se lîngă un copac prăvălit de furtună, „Pădure de stejari în ploaie", în care, prin pînza străvezie, aburindă a ploii se zărește stejarii puternici, „Secara", înfățișînd un lan de secară într-o insorită zi de vară ș. a. Tabloul „Cringul corăbiilor" este cea mai de seamă pictură a lui Șișkin. Pictorul a murit la 20 martie 1898, în timp ce lucra la această ultimă creație a sa.

În clișeu: „Stejari", pictură din anul 1887

Turneu în Uniunea Sovietică

(urmare din pag. 1)

are în general puține repetiții. În Uniune, am putut avea oricîte repetiții am vrut și nu numai fiindcă am dorit-o eu, dar fiindcă chiar membrii orchestrei țineau să pregătească cît mai bine, mai minuțios concertul. Ei au stat nu numai cu răbdare să realizeze indicațiile mele, dar — ceeace este un mare stimulent pentru un dirijor — și cu interes, aș spune cu pasiune. Timpul unei repetiții este deobicei fixat între orele 9-13. Trebuie să-ți spun însă că membrii orchestrelor s-au arătat atît de interesați, încît repetițiile se prelungeau aproape regulat pînă la orele trei, trei și jumătate după amiază și se sfîrșeau numai la intervenția mea hotărîtă..."

— Poate că erau piese noi, încă necîntate, și atunci era necesară o repetiție cît mai lungă, mai amănunțită...

„Au fost desigur și lucrări, în programele mele, încă necîntate sau cîntate ultima oară, în urmă cu zece, cinsprezece ani. Dar nu acesta era motivul, fiindcă același lucru se întîmpla și cu lucrări bine cunoscute, aflate în repertoriul permanent al orchestrelor. Nu. Această perseverență în repetiție se datorește dragostei pentru muzică, conștiinței artistice reale, bucuriei de a cînta, de a învăța cît mai mult și de a da concerte cît mai bune. De aceea, membrii orchestrelor sînt pur și simplu neobosiți. Să-ți povestesc ce mi s-a întîmplat la Kiev. Înaintea unei repetiții, am dăruit orchestrei din Kiev materialul la cele „Trei piese pentru orchestră de coarde", ale mele. Pe la ora două și jumătate după amiază, am terminat repetiția și am făcut semn orchestrei că poate pleca. A venit atunci concert-maestrul care m-a rugat să repetăm și lucrarea mea. La obiecția că e tîrziu, el mi-a răspuns: „Trebuie să facem o citire. Ne-ați făcut un dar, și vrem să știm și noi ce ne-ați dăruit". Am fost obligat, față de această mișcătoare atenție, să cedez. Am citit lucrarea. La cererea lor am reluat-o o dată, a doua oară, și ne-am trezit că era aproape patru. Au cîntat cu multă dragoste, cu muzicalitate, cu profundă înțelegere și au stăruit ca s-o cîntăm, seara, ca bis. Am refuzat bineînțeles, dar trebuie să recunosc că am fost profund mișcat de această delicată amabilitate a orchestrei față de mine. Vreau să amintesc că și la Moscova lucrurile s-au petrecut la fel".

— Dar muzică românească ați cîntat?

„Evident. Nu pot lăsa nici o ocazie fără a prezenta creația noastră muzicală. Noi avem o apartenență, noi sîntem ai poporului nostru și îl reprezentăm, așa cum ne pricepem, dar cu dragoste și cu dorința de a înfățișa lumii valorile sale spirituale cele mai înalte, cele mai nobile. În programele mele au figurat Rapsodiile de George Enescu, pe care, am constatat, publicul sovietic le cunoaște bine și le prețuiește. La Moscova am întîlnit încă vie amintirea interpretărilor marelui nostru Enescu. Un lucru nou pentru ascultătorii sovietici au fost cele „Patru dansuri simfonice" de Leon Klepper.

— Ce alte lucrări au figurat în programele dvs?

„Am trimis o listă destul de bogată și am făcut aceleași programe — cu unele mici schimbări — în cîteși trei orașele unde am concertat. Am cîntat: Simfonia V-a (Din lumea nouă) de Dvorâck, „Poemul extazului" de Scriabin, „Variațiuni pe o temă de Purcell" (Lecția de orchestră) de Benjamin Britten, „Rapsodiile" de Enescu, „Patru dansuri simfonice" de Leon Klepper, „Nocturnele" de Debussy.

— Un program destul de modern, cuprinzînd, desigur, și prime audiții...

„Relativ. Primă audiție, în afară de piesele lui Klepper, n-a fost decît „Lecția de orchestră" de Benjamin Britten. Toate celelalte erau cunoscute. E drept că unele piese — de pildă — „Nocturnele" de Debussy — nu mai fuseseră cîntate la Leningrad de vreo zece ani. În schimb, pentru mine a fost o mare încercare să mă prezint cu „Poemul extazului" în chiar țara lui Scriabin. Și sînt cu atît mai mulțumit cu cît această lucrare, atît de dificilă, a constituit unul din marile succese ale programului, chiar în acele orașe unde această lucrare se cîntă foarte des, cum este Kievul. Indicațiile mele de interpretare și, în general, întreaga concepție de interpretare a fost mult apreciată de membrii orchestrei și, în general, de muzicieni..."

— Dar publicul?

„Publicul? Am întîlnit o căldură, o simpatie, un entuziasm care mi-a amintit de exuberanța meridională a sălilor noastre. Știam și din turneul trecut că publicul muzical sovietic este foarte cunoscător și deosebit de exigent, dar că este, totodată, și capabil de manifestări pasionate, entuziaste.

Trebuie să constat, cu deosebită satisfacție, că concertele noastre au avut un mare succes. Mîndru Katz a cîntat excelent Concertul de Chopin și Concertul nr. 5 de Beethoven și a recoltat nu numai aplauzele entuziaste ale publicului, dar și elogiile reale ale unei critici deobicei prudente și rezervate. Cred că este suficient, pentru a arăta temperatura sălii la concertele noastre că Mîndru Katz a fost obligat să dea cîte 4 și 5 suplimente, iar orchestra a fost nevoită să repete piese întregi din program. Aș menționa, printre acestea Rapsodiile de Enescu, Variațiunile de Britten etc. Au fost concerte care aproape au repetat programul. Chiar la Leningrad, unde publicul își dăruie cu măsură și chiar cu parcimonie aplauzele, concertele noastre au provocat aplauze puternice, cu totul neobișnuite, strigăte de bravo și bis, foarte rar auzîte în sălile de concert din acea capitală a nordului..."

— Desigur că aceste concerte au constituit nu numai prilejul unor noi prietenii, dar și al reluării unor prietenii vechi...

„De bună seamă că mi-am întîlnit prietenii. În primul rînd, pe colaboratorii mei din orchestră, cu care am mai cîntat și altădată. Pe Oistrah, cu care am colaborat la concertul dat recent la noi, pe minunatul pianist Jakov Zak, cunoscut încă din București, pe Galina Barinova, profund muzicala violonistă, pe tînărul și excelentul Mirianov, pe Leonid Kogan, pe care aș dori să-l putem auzi și în București... Poate vom avea prilejul, fiindcă în primăvară va concerta în Iugoslavia și, în drum, la dus sau la întoarcere, se va opri poate și la noi... De altfel, Uniunea Sovietică este un imens rezervor de artiști și ar fi de dorit ca iubitorii de muzică de la noi să aibă și ei ocazia să-i audă pe Ghiels, pe Richter, pe celistul Șafran care n-a mai fost la noi din 1946, pe șefii de orchestră Rachlin, Mravinski și pe atîția alți mari artiști din Uniune, pe care i-am cunoscut... Asta ar conferi și mai multă animație vieții noastre muzicale și ar lărgi considerabil sufragiile pe care se întemeiază legăturile culturale dintre țările noastre."

— ...Și ar activa și mai mult schimburile artistice...

„...care de-altfel sînt foarte dorite de publicul sovietic și de muzicienii sovietici. Am fost solicitat să revin, să fac chiar un turneu mai lung. Și asemenea invitații, venite chiar din partea muzicienilor, au un preț cu atît mai mare.

La rîndul meu, sper că voi reveni, pentru a răspunde și dorinței mele de a avea mai dese întîlniri creatoare cu muzicienii sovietici...

Deocamdată am alte angajamente. Peste două zile plec la Londra, apoi în Belgia, voi reveni în țară, ca apoi să plec iar, la Praga, la festivalul „Maiului muzical", apoi..."

Întîmplător privirea mi-a alunecat pe ceasul de la mînă. Pe nesimțite, se făcuse tîrziu; convorbirea fusese prea interesantă. Și m-am gîndit că, poate printre diferitele aparate sonore din camera de lucru ar trebui instalat și un ceas, care sună orele. Măcar în timpul vizitelor.

ANDREI TUDOR

Cronica dramatică

„Mama și copiii ei"

Piesă în 3 acte (8 tablouri, prolog și epilog) de A. Afinoghenov

Teatrului Armatei îi revine meritul de a fi inscris permanent în repertoriul său, în fiecare stagiune, lucrări reprezentative din literatura dramatică rusă și sovietică. Numai în ultimii patru ani au fost prezentate publicului romînesc, pe scena acestui teatru, zece piese sovietice, din care amintim: „Ruptura" a lui Boris Lavrenev, „De partea cealaltă" de Bagrianov, „Cîrligul de cătini" de I. Korneiciuk, „Invazia" de L. Leonov și „Zoia" de Margarita Aligher. Prezentarea acestor piese în distribuții alese și în regia unor pricepuți regizori a adus o prețioasă contribuție la cunoașterea de către publicul nostru a literaturii dramatice sovietice, la pătrunderea mai temeinică a dramaturgilor noștri în tehnica dramaturgiei realist-socialiste.

Și în acest an, cu prilejul noii stagiuni, Teatrul Armatei (sala Magheru) a înscris în repertoriul său o nouă piesă sovietică în premieră, „Mama și copiii ei".

Regretatul autor al acestei piese, A.N. Afinoghenov — răpus prematur, la vîrsta de 37 ani, în timpul unui bombardament aerian fascist, deslănțuit asupra Moscovei în anul 1941 — a mai fost jucat pe scena Teatrului Armatei, în 1954, piesa sa „Mașenka" a obținut un remarcabil succes și a fost reluată și în stagiunile următoare.

Autor dramatic fecund, A.N. Afinoghenov a creat în decursul scurtei sale activități literare cîteva piese foarte apreciate în Uniunea Sovietică: „Salut Spania", „Excentricul", „Dalhiokee", „Mașenka" ș. „Mama și copiii ei". Afinoghenov și-a ales subiectele din viața de toate zilele a cetățeanului sovietic. Admirabil cunoscător al oamenilor, fin psiholog, dotat cu o extraordinară înzestrare de a evidenția caracterele personajelor sale prin notații simple, pentr-un dialog bogat și pitoresc, autorul a știut să pătrundă în mijlocul frămîntărilor societății sovietice, să redea conflictele, aspectele ciocniri între caractere cu o tehnică dramatică desăvîrșită.

Îmbinînd iscusit dramatismul cu umorul, ducînd cu satira, Afinoghenov continuă în creația sa tradițiile pieselor lui Cehov și Ostrovski. Aflîndu-te la piesele lui Afinoghenov, spectatorul se simte furat de acțiune, ia parte la desfășurarea conflictului și, nu arare ori, puțin timp după ce a izbucnit într-un hohot de rîs, se vede nevoit să-și șteargă pe furiș o lacrimă ivită pe neașteptate în colțul genelor.

★

„Mama și copiii ei" înfățișează viața, evoluția obișnuită a unei familii sovietice. Mama, bătrîna Ekaterina Ivanovna, este o femee simplă de la țară, bună, dîrză și curajoasă atunci cînd împrejurările o cer, într-un cuvînt, o adevărată mamă sovietică. După ce a rămas văduvă, și-a crescut singură cei șase copii, nepregetînd să muncească din greu, spălînd rufe, pentru a le asigura viitorul. Acum, în amurgul vieții, Ekaterina Ivanovna urmărește din depărtare — ca și în trecut cînd aceștia erau mici — viața copiilor, drumul lor în lume. Nadia și Sonia sînt măritate. Prima are un fiu de 12 ani, Marat; a doua este cîntăreață la Operă. Feodor a ajuns director la o întreprindere, Piotr se află la Odesa, unde este căpitan de cursă lungă, iar Ilia este comandantul unei unități de pază, la frontieră. O singură mare durere îi întunecă bucuria: al șaselea copil, Vanea, ofițer de grăniceri, a căzut la datorie, răpus de gloanțele dușmanului care încercase să se furișeze în țară. Și acum, la bătrînețe, Ekaterina Ivanovna își crește nepotica rămasă orfană...

S-ar părea că totul merge bine în această familie cu cinci copii, „ca cinei degete care se iubesc" — după cum remarcă un bătrîn poștaș. Dar, chemată la Moscova de Nadia, pentru a îngriji de nepotelul Marat în timpul absenței sale, Ekaterina Ivanovna constată că fericirea copiilor nu este chiar așa cum și-o închipuia din depărtare. Nadia este o mamă exagerată, care și-a educat prost băiatul. Copilul și-a însușit un argot șmecheresc de mahala, e răzgîiat și „nervos", și mai curînd preocupat să devină campion la biliard decît să învețe; Sonia, cealaltă fiică, este pe cale să divorțeze de soțul ei, poetul Ceaghin, din pricina unor mărunte neînțelegeri conjugale. Feodor s-a căsătorit cu o femee luxoasă și ușuratecă care l-a luat numai pentru că e director cu viță și cu mașină la scară. Influențat de soacră și de nevastă, Feodor devine un om îngîmfat, se înconjoară de oameni lingușitori, incapabili, nu se mai preocupă de bunul mers al întreprinderii și pînă la urmă, este exclus din partid și i se la concedierea. La rîndul său, Piotr este debarcat deoarece comandanții săi consideră că... fratele unui om exclus din partid nu este potrivit să conducă un vas de cursă lungă.

Îndurerată, dar fără să se descurajeze, Ekaterina Ivanovna pornește să refacă viața, fericirea copiilor. Împacă pe Sonia cu Ceaghin, se ocupă de nepot, care de fapt e un băiețel admirabil, stricat doar de educația neghioabă a unei mame plîngărețe și ipohondre, deschide ochii lui Feodor asupra celor două femei care l-au împins pe marginea prăpastiei și îl convinge să la totul de la început, după care pornește spre Odesa pentru a se război cu cei ce l-au nedreptățit pe Piotr. Face trei zile anticameră la severul amiral Matveev, îl obligă s-o primească, s-o asculte și să-i facă dreptate.

Grijile bătrînei dar inimoasei mame însă nu s-au terminat. În Extremul Orient, Ilia e grav rănit de spioni. Neobosită, înfrîngîndu-și durerea, mama pornește să ducă alinare și fiului celui mai mic. Mama și-a făcut datoria. După ce a restabilit echilibrul familiei se reîntoarce în satul din Kuban, să-și crească nepotica.

Subiectul piesei e simplu, dar conținutul bogat în idei, iar autorului îi revine un necontestat merit în gradarea conflictului. Într-un fel oarecare, pe parcurs, ești tentat să găsești puncte comune între măiestria dramatică a lui Afinoghenov și cea a lui Mihail Sebastian, deși cel din urmă nu a reușit să depășească stadiul realismului critic. Desigur, atît tematica cît și desfășurarea conflictelor la acești doi mari dramaturgi sînt diametral opuse. În timp ce piesele lui Afinoghenov respiră un optimism robust, fiind pătrunse de un adînc conținut socialist, Sebastian nu a reușit să străpungă bariera scepticismului, descurajării în fața „fatalității", în fața orînduirii societății burgheze. Și totuși, în construcția, în dramatismul pieselor, în verva dialogurilor, în însușirea comună amîndorura de a construi cu mijloace simple personagii vii, diferite ca temperament și concepție și chiar în tragicul sfîrșit al acestor talentați dramaturgi, care n-au știut unul de altul, există o frapantă asemănare.

★

Teatrul Armatei a încredințat direcția spectacolului unui tînăr regizor, Gh. Jora. Regizorul, care s-a achitat cu cinste de greaua sarcină asumată, s-a străduit să pună cît mai mult în valoare textul, interpretarea, utilizînd o recuzită redusă la extrem, costume simple. Experiența trecutului (Gh. Jora a montat și piesa „Mașenka" a aceluiași autor) s-a dovedit și de astă dată valabilă, montarea nepretențioasă a pieseî nescăzînd cu nimic valoarea spectacolului. Dimpotrivă. Un permanent fundal de catifea gri, o masă și două scaune în locuința Soniei, un birou și o etajeră în cabinetul lui Matveev, o bancă, două felinare și cîteva luminițe răzlețe în portul Odesa și un simplu pat de spital — în scena de un puternic dramatism de la căpătîiul lui Ilia — iată toate elementele decorative pe care le-au folosit regizorul Jora și decoratorul Hüttner, care astfel au dat o replică abuzului de decor, recuzită și costume făcut în ultima vreme de unii regizori și care încarcă în mod inutil spectacolul înnecîndu-l în artificii scenice supărătoare.

Aceleași cuvinte de laudă se cuvin interpreților piesei. Rolul Ekaterinei Ivanovna a fost interpretat cu multă naturalețe și prestanță de Maria Sandu. I-am putea reproșa actriței doar că a intrat cam greu în rol, că a izbutit să emoționeze abia din tabloul IV. Artista emerită Sandina Stan a creat o Sonie irascibilă, ipohondrică, cu caraghioase pretenții de educatoare, iar Mariana Oprescu, în rolul lui Marat, a smuls, prin irezistibila ei mimică, adeseori aplauze la scenă deschisă. La rîndul ei, Ecaterina Ioneseu a creionat cu multă finețe, cu sarcasm rolul soacrei parvenite, iar Geo Maican și Florin Stroe s-au achitat conștiincios în rolurile episodice Feodor și Piotr. În schimb, Maria Gheorghiu (Nadia) și Gh. Constantin (Ceaghin) nu s-au realizat pe deplin în roluri, creînd personagii palide, șterse.

Deși în roluri secundare, Sandu Sticlaru (poștașul), George Mazilu (amiralul Matveev) și G. Trestian (Kaimakov), au dat un bogat conținut replicilor realizînd tipuri ce vor rămîne întipărite în memoria spectatorilor, dovedind astfel că în teatru nu există roluri mari sau mici, ci numai interpreți foarte buni, buni și... mediocri.

De prisos par însă prologul și epilogul ale căror tirade despre regimul socialist și oamenii pe care acesta i-a crescut sînt greoaie, monotone, didactice și mult prea moralizatoare pentru gustul spectatorilor. Ele par cu atît mai nefolositoare cu cît cele opt tablouri ale piesei au demonstrat aceleași teze, însă în replici vii, convingătoare.

Dialogurile și-au păstrat caracterul viol, antrenant, plin de haz ca în textul original, datorită măiestriei dramaturgului Tudor Mușatescu, care a dat traducerii lui I. Efremov o formă scenică impecabilă.

TUDOR MIHAIL

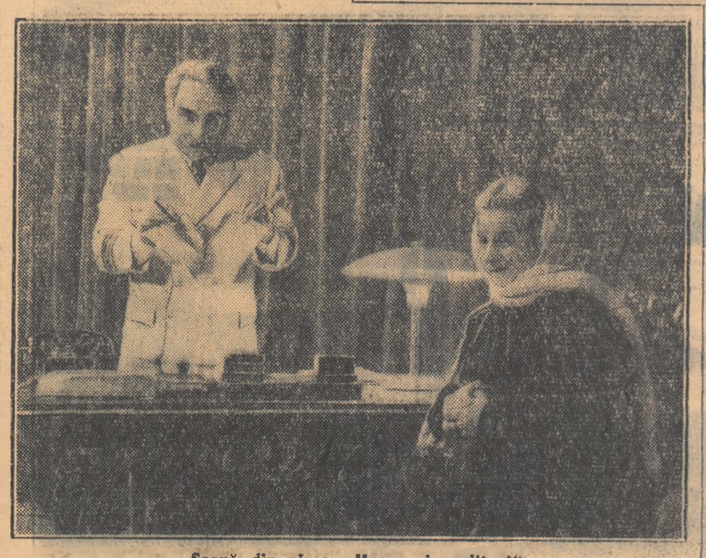

Scenă din piesa „Mama și copiii ei"

PAGINI DE ISTORIE

La aniversarea actului de la 24 ianuarie 1859

Peste doi ani vom sărbători un veac de la formarea statului român modern. Unirea celor două țări — Moldova și Țara Românească — a fost un act necesar pentru viața poporului român. Ideea unirii a fost una din cele mai populare idei din cîte au frămîntat pe români, acum o sută de ani. Ea era legată de alte două mari probleme, fără de care viața poporului nu mai era cu putință: îndepărtarea jugului otoman și rezolvarea problemei sociale, prin îndepărtarea privilegiilor boierești. Numai exprimînd năzuințele eliberării naționale și înfăptuirea revendicărilor democratice, numai reluînd o bună parte din programul revoluționar de la 1848, patrioții înflăcărați ca M. Kogălniceanu, Alexandru I. Cuza, V. Alecsandri s-au putut înfățișa maselor largi și acțiunii unirii a putut birui grele vicisitudini interne și externe, și ruginite poziții reacționare.

Cine era pentru unire? Burghezia progresistă, care voia lărgirea pieții interne; intelectualii generoși, care urmăreau înfăptuirea unui măreț ideal național. Și mai ales erau pentru unire masele populare, care doreau o țară unită și puternică, pentru a rezolva, pe socoteala lor și cu puterea lor, celelalte probleme sociale și naționale la ordinea zilei. Cine era împotriva unirii? Întreaga reacțiune internă, marea boierime, legată printr-o nefastă tradiție de jugul otoman. Totodată, dușmană înverșunată a unirii era întreaga reacțiune externă, în frunte cu imperiul otoman, cu tutoarea lui politică Anglia, cu Austria, care-și temea existența ei peticită, îndată ce-i apărea la graniță un stat mai mărișor.

Franța burgheză a lui Napoleon al III-lea lega sprijinul politicii de unitate, de prioritatea intereselor sale economice la gurile Dunării.

Este adevărat că Franța a susținut principiul unirii în fața Angliei. Dar ce fel de unire era aceea pe care o urmărea împăratul Napoleon și regina Victoria la Osborne în 1858? O unire cu două țări separate, cu administrații deosebite, cu doi domni. Adică o parodie de unire.

Presa din Londra, din Berlin, din Viena ducea o furioasă campanie antiunionistă. Lordul Palmerston striga: „Unirea constituie o primejdie"!

Nu mai vorbim de poziția Turciei. Sultanul nu putea renunța la supușii. Pe malul Bosforului ceterozitatea și libertatea erau flori cu totul excluse.

Urmărind slăbirea imperiului otoman și dorind să oprească expansiunea habsburgică în lungul Dunării, Rusia a fost singur puțere care a sprijinit, fără echivoc și fără rezerve unirea țărilor române. „Austria, scria Marx în 1857, se opune tot atît de serios unirii principatelor dunărene, pe cît tinde Rusia s-o înfăptuiască". Gorceakov a declarat chiar că Rusia „considerînd dorința locuitorilor Moldovei și Valahiei ca legitimă de a forma în viitor un singur trup, nu numai că încuviințează aceste vederi, ba încă le oaziune le va sprijini cu putere". Aderarea hotărîtă a guvernului rus la ideea unirii a fost cel mai hotărîtor factor de politică externă care a dus la înfăptuirea actului de la 24 ianuarie 1859.

Trebuie să semnalăm, cu adîncă recunoștință, că lupta dusă de poporul român pentru unirea națională a găsit un puternic ecou în întreaga opinie publică din Rusia. Întreaga presă rusă s-a manifestat în chipul cel mai călduros pentru unire. „Rusia a simpatizat cu dorința poporului român de a se uni într-un singur stat", scria Cernîșevski. Toate cercurile înaintate ale societății ruse, toți marii democrați au dorit ca simpatia aceasta cu dorința poporului român să se transforme în realitate.

Asemenea atitudine era firească, în logica politicii externe a Rusiei. Ea se leagă de atitudinea lui Petru I, de jertfele ostașilor ruși în tot veacul al XVIII-lea și al XIX-lea.

Dar ca unirea să se înfăptuiască în adevăr, împotriva oricăror piedici, a fost necesar ca factor intern, ca poporul să vrea și să treacă la acțiune hotărîtă pentru a impune unirea. La 5 ianuarie 1859 Adunarea electivă din Iași a ales, împotriva uneltirilor reacțiunii, pe Alexandru I. Cuza. Țara Românească trebuia, conform hotărîrii Conferinței de la Paris, să-și aleagă domnitorul ei. Nici unul din cele două partide, nici liberalii nici conservatorii, n-au susținut integral candidatura lui Cuza, cu toate că numele lui era șoptit de buzele multor patrioți. De aceea, cea care a hotărît actul unirii a fost forța populară internă.

În zilele acelea frămîntate, din 22—24 ianuarie 1859, populația Bucureștiului, oamenii simpli, meșteșugarii, la care s-au adăugat țăranii din împrejurimi, au ținut sub priveghe clădirea de lîngă mitropolie, inspăimîntînd boierimea reacționară și aclamînd cu căldură pe deputații unioniști, adepți ai alegerii lui Alexandru I. Cuza și ca domn al Țării Românești. Dorobanții au fost trimiși să aresteze grupuri de țărani și de muncitori. Dar alte grupuri de oameni ai muncii îi eliberau. Așa cum remarcă ziaristul rus Elissiftn, dacă Adunarea nu s-ar fi hotărît pentru Cuza, în București ar fi fost mare vărsare de sînge. Unirea, deci, a fost impusă de mișcarea populară din zilele lui ianuarie 1859.

Unirea s-a înfăptuit. Dar burghezia și moșierimea, ca deobicei s-au speriat de forța maselor. S-a realizat monstruoasa coaliție împotriva acestor mase, zădărnicind sau ciuntind reformele cerute de ele.

Unirea a însemnat totuși o victorie în procesul de eliberare națională și socială a poporului român. Poporul muncitor din republica noastră își aduce aminte cu bucurie de lupta și victoria de la 24 ianuarie 1859, care a deschis un nou capitol în istoria patriei noastre.

DUMITRU ALMAȘ

Simbătă seara. Acele ceasornicului indică ora 6. In sala emițătoarelor stației de televiziune București, domnește agitația. Inginerii și tehnicienii și-au luat locul — unii la masa de comandă automată, alții lîngă instalațiile automate, mari cît un perete. Și deodată se aude vocea crainicei:

„Vă transmitem imaginea de control pentru verificarea aparatelor de recepție. La ora 7 vom proiecta pentru dumneavoastră două filme".

In aceeași clipă, pe ecranele de mărimea unei foi de hîrtie obișnuită ale televizoarelor apar semnale luminoase, imaginea de control, sau „mira" cum se numește în limbaj tehnic. Lîngă aparatele de televiziune, telespectatorii (încă nu există în românește un termen consacrat pentru cei care vizionează emisiile de televiziune) se pregătesc pentru recepția emisiunii. Deocamdată, ei se numără cu sutele, dar într-un viitor apropiat vor fi mii, zeci de mii...

Bucureștiul s-a îmbogățit cu încă o bază tehnică modernă: televiziunea. Această realizare, obținută cu ajutorul colaborării frățești romîno-sovietice, este o mărturie a muncii neobosite duse de inginerii și tehnicienii noștri, o dovadă a capacității lor creatoare.

LA ȘCOALA SOVIETICĂ

Deși nu prea întinsă în timp, istoria televiziunii din țara noastră este bogată în întîmplări și momente remarcabile.

— A fost un drum lung—își amintește inginerul Gheorghe Varga, șeful stației de televiziune. Un drum în care nu au lipsit greutățile, deoarece era vorba de un domeniu cu desăvîrșire nou.

Drumul spre televiziune în țara noastră a început odată cu primii tineri care au fost trimiși să studieze la institutele superioare de specialitate sovietice. La școala sovietică, inginerii care conduc azi stația de televiziune și-au însușit cunoștințe temeinice.

— In anii cît am studiat la Institutul de telecomunicații din Leningrad, — spune ing. Constantin Ceaușescu — am visat neîncetat la momentul cînd și la noi va funcționa un centru de televiziune. Mă străduiam să-mi însușesc cît mai temeinic atît specialitatea predată la cursuri, cît și experiența fabricilor constructoare de aparataj pentru televiziune, pe care am avut prilejul să le vizitez. Oamenii sovietici mi-au împărtășit din toată inima cunoștințele lor în acest domeniu.

In același timp, la Odesa și la Moscova alți studenți români au venit să urmeze la institutele de telecomunicație. Reveniți în țară, ei au pornit cu acea înflăcărare proprie celor care pășesc pentru prima dată pe un teren neexplorat, să înfăptuiască prima stație experimentală de televiziune din țara noastră. La 23 August 1955, stația experimentală a intrat în funcțiune. Era prima victorie, prima etapă spre crearea unei stații puternice de televiziune. De aci și pînă la realizarea ei mai era de făcut un drum lung.

INCREDERE IN REUȘITA

Pentru a putea conduce instalația care se construia pentru noi în Uniunea Sovietică era nevoie de cadre înarmate cu cunoștințe tehnice multiple, de însușirea temeinică a experienței centrelor de televiziune. Și de data aceasta am primit sprijinul statului sovietic. Un grup de ingineri români a avut posibilitatea să se specializeze în centrele de televiziune din U.R.S.S.

— Am plecat din nou în Uniunea Sovietică — spune ing. Varga — împreună cu alți șapte ingineri. Pentru noi, cei care studiaserăm acolo, o călătorie în U.R.S.S. era nu numai un prilej de a revedea locuri și prieteni dragi, ci, mai pr sus de toate, însemna posibilitatea de a ne îmbogăți cunoștințele de specialitate.

Grupul de ingineri români a stat două luni și jumătate în U.R.S.S. La Kiev inginerii au studiat problemele aparatajului și regulile de exploatare. Acolo au făcut cunoștință cu Konstantin Alexeev, directorul centrului de televiziune din Kiev, care a stat zile întregi inițiindu-i pe românii în tainele televiziunii. La despărțire, le-a spus: „Poate ne vom revedea la București..."

Documentarea a continuat apoi la Moscova, la cele două stații de televiziune și la Institutul de proiectări și cercetări pentru telecomunicații și televiziune. Peste tot, inginerii români au fost primiți cu căldură. Deși au stat puțin aici, totuși au învățat multe lucruri prețioase de la specialiștii sovietici. Cu cît se inițiau mai mult, cu atît își dădeau seama de răspunderea ce le revine și, poate că în fața complexității sarcinii care le stătea în față, tinerii noștri ingineri au avut momente de șovăială. Dar cînd, la Leningrad au văzut viitoarea stație de televiziune care se construia pentru țara noastră, cînd au constatat înaltul nivel tehnic al noii instalații, orice urmă de șovăială dispăru.

— Oamenii sovietici erau totdeauna gata să ne împărtășească cele mai mici amănunte. Constructorii instalației ne-au făgăduit că vor veni la București să ne ajute s-o montăm. Toate acestea au sporit încrederea noastră în reușită.

COT LA COT

Pînă la împlinirea termenului fixat pentru intrarea în funcțiune a stației de televiziune rămăsese numai o lună. La rampa de descărcare, începură să sosească aproape zilnic vagoane cu utilaje și materiale pentru stația de televiziune. Lucrările intrau într-o fază mai grea: montarea stației. In timp ce se finisau viitoarele laboratoare, săli și cabine, utilajul era pregătit pentru a fi ridicat la etajele XI și XII. Și nu-i deloc ușor să transporți atît de sus aproape 20 de vagoane de utilaj!

— In acest iureș — continuă să ne spună ing. Varga — specialiștii sovietici au fost tot timpul alături de noi. Primul a sosit Konstantin Alexeev, vechea noastră cunoștință de la Kiev. „M-am ținut de promisiune — mi-a spus el la sosirea pe șantier. — Am venit să vă ajut la montarea stației". Și apoi au început să sosească și ceilalți...

Peste cîteva zile, au venit pe șantier constructorii leningrădeni ai utilajului: ing. Solomon Lvovici Rosental, șeful reglajului stației, ing. Nikolai Terehov, specialist în antene, tehnicienii Alexandr Manziuk, Rudolf Lobînicev și Gurii Roguzkin. Apoi au venit alți specialiști sovietici în montaj: tehnicienii Viktor Nedoenkin, Alexei Pavlov și Viktor Libin. Îmbrăcați în salopete, specialiștii sovietici au muncit cot la cot cu muncitorii și tehnicienii români. Ritmul lucrărilor se întețea, greutățile erau acum mai ușor înlăturate cu sprijinul experienței sovieticilor. Montajul electric, de pildă, era o treabă destul de grea. Trebuiau trase, prin canale special construite, sute de legături și de cabluri. Dar specialiștii sovietici erau peste tot, ajutîndu-i pe inginerii și pe tehnicienii noștri. Sovietici și români alcătuiau un singur colectiv, sudat, animat de același țel: să termine montajul stației la termenul fixat. Constantin Ceaușescu și Gheorghe Varga vorbeau cu sovieticii în limba rusă, tehnicienii Rudolf Ivănuț, Mihai Teșcula și Mircea Brătescu aveau nevoie tot mai puțin de translator. Românii învățau rușește, sovieticii mai rupeau cîteva cuvinte românești, și pînă la urmă se înțelegeau. Gurii Roguzkin îi „botezase" pe Mihai Teșcula „Mișa", iar românii îi ziceau lui Gurii „Iura". Munca pe șantier îi legase într-o prietenie strînsă.

In timp ce la etajul XII se montau emițătoarele de imagine și sunet, redresorii, filtrul și aparatele de control, la etajul XI se instala tabloul general de distribuire a energiei electrice, se făcea legătura cu transformatorii de înaltă tensiune, se puneau la punct ventilatoarele de aer și pompele de apă.

Gurii Roguzkin, tînărul tehnician sovietic, înalt și cu părul ca spicul de grîu, se strecura ager printre mașini. „Elevul" său, tehnicianul român, Mihai Teșcula, era numai ochi și urechi.

— Horoșo ucenik — spunea adesea zîmbind Gurii, Mișa învață, învață!

Dar nu numai Mișa, ci toți tehnicienii români se străduiau să învețe de la specialiștii sovietici care nu erau la prima lor lucrare de montare a unei stații de televiziune.

PRIMA EMISIE

Cu cîteva zile înainte de Anul Nou, trecătorii s-au oprit curioși în fața Combinatului poligrafic „Casa Scînteii". Își ridicau privirile în sus, spre corpul central al clădirii. In timp ce macaralele suiau cabluri grele, în vîrful turnului cîțiva oameni lucrau febril la montarea antenei de emisie a noii stații de televiziune.

Și, în sfîrșit, sosi și ziua mult așteptată — 31 decembrie. Montorii erau nerăbdători să treacă examenul practic, iar bucureștenii, care fuseseră anunțați, să vizioneze prima emisie de televiziune.

La stația de televiziune, se mai face încă o verificare. Totul este în regulă. Heblurile, automatele și contactoarele încep să intre în funcțiune. La pupitrul de comandă, clipesc becușoare cu neon, semn că stația începe să emită. O scurtă convorbire cu studioul de la Floreasca și apoi pe toate ecranele televizoarelor apare „mira". Difuzoarele umplu încăperile cu muzică plăcută și clară. Prima emisie a stației de televiziune reușise!

Inginerii și tehnicienii s-au strîns ciorchine în fața mesei de comandă. E o clipă de neuitat, aproape solemnă. In acest ceas de bucurie au uitat ca prin farmec de oboseala zilelor de muncă, prelungite de multe ori după miezul nopții, de toate emoțiile prin care au trecut.

Strînși în jurul aparatelor de recepție, telespectatorii vizionează transmisia. Emisiunea poate fi urmărită pe o rază de 100 km, iar cu o antenă special adaptată se prinde și mai departe. Noua stație de televiziune are o putere de 15 kW.

GINDURI DE VIITOR

...Un magazin obișnuit unde se vînd aparate electrotehnice. Doi cetățeni, unul cu tîmplele albe, celălalt — un tînăr înalt, își așteaptă rîndul la casă. Vorbesc încet. Deși nu-i politicos, curiozitatea mă împinge să trag cu urechea și reușesc să prind cîteva cuvinte.

— Simbătă seara... Cred că așa este mai bine...

— Dar... să fie surpriză...

Restul conversației n-o mai aud. Intre timp le-a venit rîndul să plătească la casă costul mărfii. Îi urmăresc cu privirea. Vînzătoarea le dă un pachet mare: este un televizor.

Cine sînt cei doi oameni? Poate unul e responsabilul clubului unei mari întreprinderi, iar celălalt, președintele comitetului de întreprindere. Pregătesc o surpriză muncitorilor din uzină. Vor să le dăruiască un televizor din primul lot de televizoare sovietice de marca „Temp-2". Deocamdată această întîmplare se petrece în imaginație, dar în curînd cînd vor fi puse în vînzare televizoarele, va deveni realitate.

Pe ecranele televizoarelor, vom putea viziona în afară de filme, spectacole artistice transmise direct din studiourile de la Floreasca, precum și diferite manifestări artistice și sportive televizate la fața locului de stațiile mobile montate pe autobuse.

Pînă atunci nu va mai trece mult timp. Lucrările pe șantierul de la Floreasca sînt în toi. Din Uniunea Sovietică vor continua să ne sosească alte televizoare, iar industria noastră va începe să fabrice, după documentație sovietică, aparate de recepție pentru televiziune.

Datorită colaborării și frățescului ajutor sovietic, televiziunea intră în viața culturală a țării noastre, va pătrunde tot mai mult în viața noastră de zi cu zi.

ELENA DAN

Din roadele colaborării romîno-sovietice

Explicațiile specialiștilor sovietici sînt urmărite cu cel mai viu interes de către specialiștii noștri.

Vizita L. D. Kislova la Consiliul General A.R.L.U.S.

Luni dimineața L. D. Kislova, vicepreședinte al V.O.K.S.-ului, membră a delegației guvernamentale sovietice sosită în țara noastră pentru semnarea planului de muncă pe anul 1957 privind aplicarea convenției culturale între guvernele R.P.R. și U.R.S.S., a făcut o vizită la Consiliul General A.R.L.U.S.

Oaspetele a fost primit de Ofelia Manole, Octav Livezeanu, vicepreședinți, Eugen Rodan, secretar, Ion Moraru, secretar adjunct al Consiliului General A.R.L.U.S., precum și de activiști cu munci de răspundere ai A.R.L.U.S.-ului.

A fost de față I. S. Ilin, secretar al Ambasadei Uniunii Sovietice la București.

L. D. Kislova s-a interesat îndeaproape de activitatea desfășurată de Asociația română pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S.

La un seminar de limba rusă

Seminarul recapitulativ la cursul popular de limba rusă de la Institutul de cercetări și experimentări pentru industria lemnului, (I.C.E.I.L.) era fixat pentru ora 15,30. Profesorul de limba rusă Gh. Barboș, sosise însă la institut cu mult înainte. Adusese planul de desfășurare a seminarului, care prevedea o lucrare scrisă constînd din traducerea unui text din revistele și ziarele sovietice de specialitate, iar pentru examenul oral, — rezumatul în limba rusă al textului tradus și analiză gramaticală. Pînă la începerea seminarului, profesorul a întocmit împreună cu responsabilul cursului o seamă de bilete în care era indicat titlul articolului sau lucrării ce urma să fie tradusă și subiectul gramatical, ținînd seama de specialitatea fiecărui cursant.

— E o metodă mai puțin uzitată — îmi spuse profesorul de limba rusă Gh. Barboș — dar și cursul nostru e oarecum neobișnuit. Toți elevii sînt absolvenți ai cursului popular de nivelul III. Anul acesta, ei continuă studiul după un program special. Pe prim plan se află, firește, problemele legate de preocupările lor profesionale. De aceea, cea mai mare parte a fiecărei lecții a fost consacrată traducerilor și discuțiilor în limba rusă pe marginea unor texte din publicațiile sovietice din ramura forestieră. Elevii cursului studiază cu multă seriozitate și în ultimele luni au făcut progrese însemnate. Cum era de așteptat, la seminarul recapitulativ elevii cursului popular de la I.C.E.I.L. s-au prezentat bine pregătiți. Atît lucrările scrise, cît și proba orală a cuprins teme legate de munca profesională. De pildă ing. Platon Vladimir, cercetător la laboratorul de tehnologie a lemnului, a vorbit la seminar despre noi metode sovietice în aplicarea desenelor pe lemn prin presare. Ing. Titus Orădeanu a tradus din articolul despre tehnologia plasticilor din lemn și a înfățișat apoi în limba rusă realizările cercetătorilor sovietici în acest domeniu.

— La cursul nostru, pe lîngă faptul că învățăm să scrim, să citim și să traducem din limba rusă, facem cunoștință, la timp, cu cele mai noi probleme de specialitate — a spus în limba rusă N. Ghermezin, directorul tehnic științific al institutului, după ce a dezvoltat subiectul din cadrul seminarului.

F. SAVA

Activitatea A.R.L.U.S. în cluburi și cămine culturale

Cluburile, casele de cultură și căminele culturale oferă un cadru potrivit unde A.R.L.U.S.-ul își poate desfășura activitatea. Analiza felului în care se desfășoară această activitate a fost făcută recent, într-o ședință ținută la Consiliul General. In afară de activiști ai Asociației noastre, la ședință au participat președinți de cluburi, directori de cămine culturale, conducători ai caselor de cultură din Capitală.

Referatele expuse de tov. Artemie Cercel, președintele clubului C.F.R. „Grivița Roșie" și Petre Crăciunescu, directorul căminului cultural „23 August" au prezentat cîteva aspecte din activitatea consacrată prezentării actualității sovietice. Așa, de exemplu, tov. Petre Crăciunescu a înfățișat rezultatele conlucrării colectivului de conducere a căminului cu comisia A.R.L.U.S de la policlinica orășenească-Colentina.

In cursul acestui semestru, cetățenii cartierului vor putea audia la cămin un ciclu de conferințe intitulat: „Să învățăm din experiența Uniunii Sovietice".

O serie de vorbitori, printre care tov. Marius Jitoianu, directorul casei de cultură a raionului Nicolae Bălcescu, Avram Carol, membru al consiliului orășenesc A.R.L.U.S, Iancu Leibușor, din colectivul căminului cultural „Vasea Vasilescu", au criticat tendința consiliilor raionale A.R.L.U.S. de a neglija căminele culturale situate în cartierele mai îndepărtate. Iată de ce aici e mai acută necesitatea ridicării nivelului muncii culturale, prin organizarea de manifestări cu un conținut interesant, prin asigurarea unor programe artistice de calitate.

Tov. A Pîrvu, responsabilul Casei prieteniei romîno-sovietice a înfățișat principalele forme de activitate folosite de colectivul acestei instituții pentru ilustrarea realității sovietice. Referindu-se la multiplele posibilități pe care le-ar crea o colaborare rodnică cu colectivul Casei prieteniei, tov Marian Steriu, din colectivul clubului Uniunii cooperativelor metalo-chimice, Lucian Moscovici din partea clubului universității „C. I. Parhon" și alți vorbitori au arătat mijloacele prin care se poate înfăptui această colaborare. S-a făcut, astfel, propunerea de a se organiza împreună cu anumite cluburi zile de odihnă colectivă și seri ale prieteniei romîno sovietice precum și audiții muzicale, folosind bogata colecție de imprimări pe care o posedă Casa prieteniei.

M. COSMETATOS

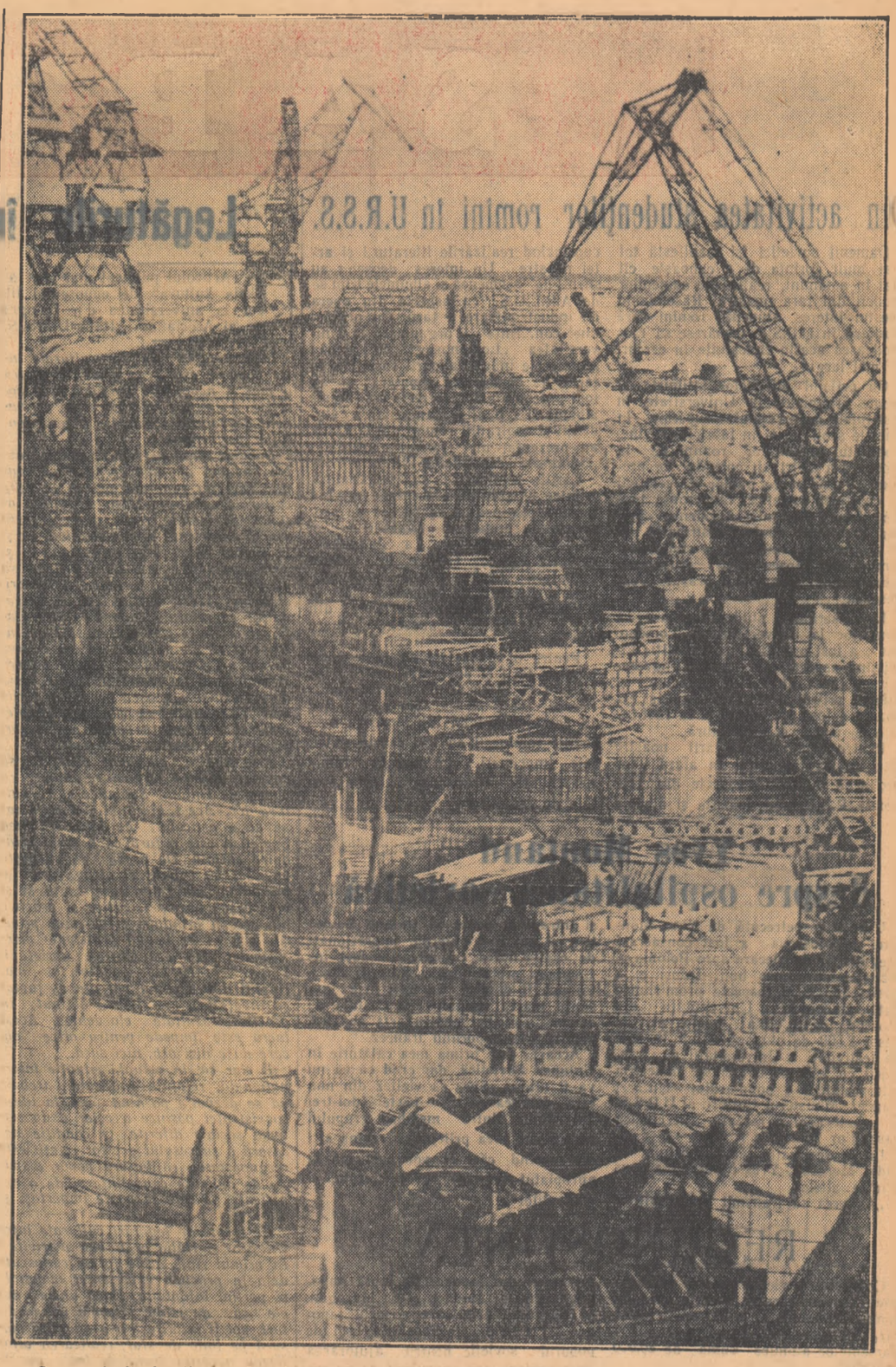

Pe marele fluviu siberian Obi, în apropierea orașului Novosibirsk, se află șantierul de construcție al uneia dintre uriașele hidrocentrale care, în actualul cincinal, vor contribui la triplarea, față de anul 1950, a producției energetice a U.R.S.S.

O industrie în plină dezvoltare

SIMION BABENCO
prim locțiitor al ministrului Industriei Alimentare

In aceste zile de intensă activitate politică prilejuită de apropiatele alegeri de deputați pentru Marea Adunare Națională, lucrătorii din ramura industriei alimentare, asemeni întregului nostru popor, trec în revistă rezultatele obținute în ultimii ani, se gîndesc la sarcinile și perspectivele care le stau în față. Conștienți că și de felul cum ei vor munci depinde ridicarea nivelului de trai al poporului — sarcină de căpetenie a regimului democrat-popular — muncitorii și tehnicienii din ramura industriei alimentare sînt hotărîți să lupte cu însuflețire pentru a obține noi și noi succese în muncă.

Despre realizările obținute în direcția ridicării nivelului de trai vorbește în grăiul sobru al faptelor Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare: „Cu toate marile greutăți întîmpinate și fără a ocoli lipsurile ce mai dăinuie încă, e limpede că în acești 4 ani s-au făcut pași înainte pe drumul unei continue îmbunătățiri a traiului oamenilor muncii. A fost desființat sistemul de aprovizionare cu cartele, rămășiță a anilor de război; s-a îmbunătățit aprovizionarea cu pîine, carne și alte alimente de primă trebuință, cu încălțăminte și îmbrăcăminte. A crescut simțitor consumul populației. Valoarea mărfurilor vîndute populației în 1956, prin comerțul socialist, a întrecut de peste două ori valoarea mărfurilor vîndute în 1950".

Dezvoltarea industriei alimentare constituie o însemnată realizare a regimului nostru democrat-popular. Această ramură atît de însemnată în cadrul economiei naționale, era în trecut reprezentată îndeosebi printr-o seamă de întreprinderi de proporții și însemnătate secundară — uleiniță, mori primitive, prese etc. Bogatele resurse de materii prime erau în majoritatea cazurilor exportate la prețuri derizorii, spre a fi apoi, după prelucrare, importate la prețuri exorbitante. Astfel, trusturile monopoliste din Franța și Belgia acaparau, plătind prețuri derizorii, grîul românesc, pe care ni-l revindeau apoi, sub formă de făină sau de produse de patiserie, la prețuri înzecite, realizînd an de an în acest fel cîștiguri fabuloase. Acesta este doar unul din numeroasele exemple care arată cum era jefuită țara noastră în trecut de către capitalul monopolist internațional.

Această rușinoasă stare de lucruri este acum de domeniul trecutului. Cu ajutorul prețios al Uniunii Sovietice, în anii de democrație populară industria alimentară din țara noastră a luat o mare dezvoltare. Numeroase fabrici noi, înzestrate cu utilaj modern, au fost înălțate în numeroase puncte ale țării, iar fabricile vechi, cu utilajul deseori ajuns la limita de uzură, au fost reconstruite și modernizate. Astfel, numai anul trecut au luat ființă fabrica de pîine din orașul Victoria, secția piscicolă de la mila 35, fabrica de plase pescărești din Galați, 8 centre noi de vinificație cu o capacitate de depozitare de peste 890 vagoane, o uscătorie de tutun la Tîrnăveni, o fabrică nouă de paste făinoase la Timișoara ș. a. In curînd vor începe să producă alte noi întreprinderi ale industriei alimentare: fabrica de zahăr de la Livezi — regiunea Craiova, fabrica de lactoză din Vatra Dornei care va produce una din materiile de bază în fabricarea antibioticelor, combinatul de carne din Bacău etc.

Multe dintre întreprinderile noi care s-au ridicat în anii puterii populare au la bază proiecte de construcție elaborate în U.R.S.S. și au fost utilate cu mașini moderne de înaltă tehnicitate sovietice. Așa, de exemplu, fabrica de lapte praf „Mureșul", cîteva fabrici de pîine, fabrica de lactoză în construcție și altele au fost proiectate și utilate de U.R.S.S. Un sprijin prețios am primit din partea oamenilor sovietici pentru valorificarea și industrializarea peștelui, o bogăție naturală cu multe resurse de materii prime și pe care regimul capitalist aproape că o ignora. La Tulcea funcționează de un an un mare combinat pentru conservarea peștelui. Multe din mașinile cu mare randament care lucrează în acest combinat au fost importate din Uniunea Sovietică și din țări de democrație populară.

De mare însemnătate pentru dezvoltarea industriei alimentare sînt schimburile de experiență între lucrătorii și specialiștii noștri și specialiștii sovietici. Ele au cuprins cele mai variate probleme și au contribuit la îmbunătățirea activității în reprinderilor alimentare și la lărgirea sferei lor de activitate, prin introducerea unor procedee tehnice noi, neaplicate înainte în țara noastră. In sectorul industriei cărnii, de pildă, s-a introdus prelucrarea singelui prin metode termice. In acest fel se valorifică un subprodus care înainte se irosea. Prin prelucrarea termică a singelui de animale, se obțin cantități însemnate de materii prime necesare industriei farmaceutice și un prețios furaj. Folosind experiența bogată a specialiștilor sovietici, tehnicienii noștri au reușit să pună la punct fabricarea laptelui acidofil, care este un excelent aliment dietetic. Și în sectorul industriei conservelor din legume și fructe, am introdus după documentația sovietică procedeul de fabricare a conservelor sterilizate în borcane. In felul acesta se economisesc importante cantități de tablă cositorită, folosindu-se acum sticla — un produs mai ieftin și care se fabrică în țară.

Pentru a putea stăpîni tehnica nouă este nevoie de cadre capabile, instruite. Și în acest domeniu Uniunea Sovietică ne-a sprijinit să formăm la școala sovietică multe cadre de specialiști. Numai în ultimul timp a fost trimis în U.R.S.S. un numeros grup de tehnicieni care se vor specializa în întreprinderile industriei alimentare sovietice.

O mare însemnătate pentru dezvoltarea industriei noastre alimentare prezintă recentele acorduri încheiate la Moscova între delegațiile guvernamentale române și sovietică. Așa cum s-a arătat în Declarația romîno-sovietică, Uniunea Sovietică ne pune la dispoziție sub formă de împrumut, în prima jumătate a acestui an, o cantitate de 450.000 tone de grîu pentru completarea necesarului de cereale și 60.000 tone furaje. Condițiile de plată sînt extrem de avantajoase. Împrumutul îl vom restitui începînd din anul 1959 în decurs de trei ani.

Plenara C. C. al P. M. R. din decembrie analizînd felul în care se realizează indicațiile Congresului al doilea cu privire la ridicarea nivelului de trai al populației, a adoptat hotărîri deosebit de însemnate pentru dezvoltarea industriei alimentare. Îmbunătățirea și lărgirea sistemului de achiziții și contractări, desființarea cotelor obligatorii sînt menite să contribuie și mai mult țărănimea noastră muncitoare în sporirea suprafețelor cultivate și în creșterea animalelor și păsărilor. Ținînd seama de faptul că industria alimentară este aprovizionată de agricultură, implicit aceste măsuri se vor resfrînge în mod pozitiv asupra producției alimentare.

De asemenea, măsurile luate de partid pentru îmbunătățirea sistemului de salarizare și de conducere a întreprinderilor vor stimula și pe lucrătorii din industria alimentară să îndeplinească în tot mai mare măsură sarcinile ce le revin.

In lupta pentru îndeplinirea sarcinilor de cinste care le revin în cadrul planului de stat pe 1957, studierea și însușirea creatoare a experienței sovietice constituie pentru muncitorii și tehnicienii noștri un ajutor de neprețuit. Această bogată experiență ne învață felul cum să luptăm și să învingem greutățile care ne mai stau în cale, să sporim neîncetat producția și productivitatea muncii, să îmbunătățim calitatea produselor și să reducem prețul de cost.

Importantele sarcini trasate de plenara Comitetului Central al partidului nostru din 27—29 decembrie 1956 sînt menite să contribuie la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, la sporirea producției bunurilor de larg consum, la aprovizionarea populației în mai bune condițiuni. Lucrătorii din industria alimentară sînt conștienți de rolul important ce le revine în înfăptuirea acestor sarcini și sînt hotărîți să facă totul pentru traducerea lor în viață.

SĂPTĂMÎNA

Din activitatea studenților romîni în U.R.S.S.

Oamenii sovietici își manifestă tot mai mult dorința de a cunoaște, cît mai în amănunt, realizările oamenilor muncii din țara noastră. Răspunzînd acestui interes, studenții romîni care studiază în U.R.S.S. urmăresc să răspîndească aceste cunoștințe în cercuri cît mai largi.

Cu prilejul diferitelor întîlniri și serate organizate la Universitate, în institutele de învățămînt superior, în diferite școli, ca și în fabrici și uzine, Comitetul studenților romîni de la Moscova a distribuit colegilor lor precum și unui mare număr de cetățeni ai capitalei sovietice, numeroase broșuri despre Romînia. Asemenea broșuri și pliante au fost distribuite și în cadrul unei întîlniri a studenților romîni din Moscova cu muncitorii combinatului chimic din orașul Voznesensk.

La o serată a studenților care a avut loc la Universitatea „Lomonosov", a fost organizată o expoziție înfățișînd aspecte din timpul Congresului al II-lea al P.M.R., precum și diferite priveliști din țară. Aceeași expoziție a fost prezentată și la Institutele de petrol și arhitectură.

Pentru popularizarea țării noastre în Uniunea Sovietică, în afara unor probleme înfățișînd aspecte din economia R.P.R. sînt folosite și albume cuprinzînd realizările literaturii și artei noastre. Un interes deosebit au stîrnit de asemenea și albumele trimise de A.R.L.U.S., cu aspecte din opera de industrializare a țării. Cu prilejul unei conferințe — organizată la Universitatea „Lomonosov" cu tema: „Succesele industrializării socialiste în țările de democrație populară" — au fost prezentate spre cercetare și aceste albume. La o altă manifestare, studenții și aspiranții romîni din U.R.S.S. au prezentat un referat intitulat: „Succesele economiei R.P.R.".

Cărțile românești de beletristică, tehnice și științifice, lucrările privind muzica românească se bucură de asemenea de prețuirea profesorilor și studenților sovietici. La Stalinabad, capitala R.S.S. Tadjice, în incinta bibliotecii „Firdousi" a fost organizată o expoziție de fotografii, ziare și periodice, înfățișînd aspecte din R.P.R. Expoziția a cunoscut un mare succes.

Pentru o cunoaștere cît mai completă a țării și poporului nostru, sînt folosite și discurile de muzică românească. La o serată care a avut loc în parcul Sokolniki din Moscova, melodiile românești au fost foarte solicitate. Imprimări din muzica românească sînt retransmise și prin stațiile de radioficare.

Yves Montand despre ospitalitatea sovietică

Ultima zi petrecută de Yves Montand la Moscova a fost consacrată pregătirilor de plecare spre Polonia și vizitelor de rămas bun. Totuși el a găsit timp să-și respecte promisiunea dată studenților Universității din Moscova de a cînta pentru ei. Cei peste 2.500 de studenți aflați în sala de festivități a Universității au răsplătit cu aplauze entuziaste măiestria interpretativă a popularului cîntăreț francez. Ministerul Culturii al U.R.S.S. a oferit apoi o recepție în cinstea oaspeților francezi.

Într-o declarație făcută postului de radio Moscova, Yves Montand a spus printre altele:

„Aș vrea să transmit moscoviților și întregului popor al Uniunii Sovietice că am fost puternic impresionați de ospitalitatea cu care am fost întîmpinați pretutindeni... Părerile noastre pot fi diferite. Cu toții însă am simțit marea simpatie manifestată de oameni sovietici pentru arta noastră, pentru arta poporului francez.

Această este prima mea călătorie în Uniunea Sovietică, dar cred că ea nu va fi ultima. Sper să vizitez din nou țara dumneavoastră peste doi-trei ani. Mulți dintre membrii grupului nostru vor avea prilejul să revină aici mai curînd, căci ei vor participa la apropiatul Festival al tineretului și studenților".

RECUNOȘTINȚĂ

Comitetul sovietic pentru apărarea păcii a depus, pentru a doua oară, în contul fondului de ajutorare a celor care au suferit de pe urma bombardamentelor atomice suma de 80.000 de ruble.

Recent, Comitetul sovietic pentru apărarea păcii a primit din partea lui Kooru Iasui, secretarul general al Consiliului japonez de luptă împotriva armelor atomice și cu hidrogen, o telegramă prin care poporul japonez își exprimă recunoștința față de poporul sovietic pentru ajutorarea persoanelor care au suferit de pe urma bombardamentelor atomice americane de la Hiroșima și Nagasaky.

Legăturile între popoare sînt necesare

Articolul publicat mai jos a fost trimis redacției revistei „Sovetskaia kultura" de cunoscutul filolog italian, Francesco Flora, profesor la universitatea din Bologna membru al Consiliului de conducere al Asociației „Italia-U.R.S.S.".

Însemnătatea relațiilor culturale între popoare este prea evidentă pentru a mai fi nevoie de demonstrații teoretice. Asemenea relații trebuie permanent dezvoltate, forma lor trebuie continuu perfecționată.

Imediat după cel de al doilea război mondial am avut prilejul să conduc Direcția generală pentru relațiile culturale cu străinătatea înființată atunci. Și înainte, și după această scurtă experiență administrativă, ca și în timpul călătoriilor prin Italia și prin străinătate, am avut prilejul să întîlnesc scriitori, artiști, profesori, studenți. Aceste întîlniri m-au încredințat că relațiile culturale între Italia și celelalte țări sînt destul de intense și că ele stîrnesc un viu interes în rîndurile poporului. Acest interes îl manifestă în special tineretul, ce e dorește să-și cunoască vecinii și țările mai îndepărtate, să cunoască problemele care frămîntă astăzi aceste țări precum și tradițiile lor istorice.

Pretutindeni, am avut prilejul să constat dorința lărgirii relațiilor cu popoarele Uniunii Sovietice și cu cultura lor. Acest lucru m-a determinat să scriu articolul de față. Uniunea Sovietică este o țară cu o nouă orînduire socială. De aceea ea stîrnește un deosebit interes și atrage privirile nu numai ale celor care caută să-și însușească bazele teoretice și practice ale acestei orînduiri ci și chiar privirile celor care neagă principiile marxismului în dezvoltarea societății. Totuși cei mai clar văzători și mai cinstiți dintre ei nu pot ignora faptul că învățătura marxistă a obținut, în practică, rezultate elocvente. Acest lucru este limpede pentru orice om care nu e nici orb, nici surd.

E clar că, în actuala situație internațională, relațiile culturale trebuie să se dezvolte pornind de la ideea coexistenței pașnice a celor două sisteme sociale diferite. O condiție necesară a succesului acestor relații este recunoașterea că fiecare popor dispune de anumite cunoștințe și de o experiență pe care le poate împărtăși și altor țări.

Ce forme de legături culturale între U.R.S.S. și Italia ar fi mai potrivite? În primul rînd, acele forme cunoscute deja în practica experienței mondiale și parțial înfăptuite. Dacă unele din ele ca, de pildă, relațiile între edituri, pot fi întărite într-o anumită măsură pe linie de stat, realizarea altor forme necesită tratative între guverne. În aceste cazuri e greu uneori să se ajungă la un acord privind crearea unui organism alcătuit din reprezentanți ai ambelor țări menit să elaboreze un program concret de legături. Nu mă voi opri aici asupra problemelor care ar putea fi rezolvate prin UNESCO. Consider că, în actuala stare de lucruri, e necesar să recurgem mai des la relații directe între state, să dezvoltăm legături de prietenie permanente în toate domeniile vieții sociale.

Intelectualitatea sovietică ar fi interesată în cunoașterea artei milenare a Italiei, în cunoașterea orașelor ei mari și mici. Oamenii sovietici ar putea cunoaște și satul italian, unde alături de gospodării sătești dezvoltate care folosesc mașini și îngrășăminte chimice, domnește înapoierea. Ei ar putea înțelege atunci și mai bine de ce țăranii noștri luptă cu atîta îndîrjire pentru progresul la sate.

La rîndul lor, oamenii de știință italieni, vizitînd fabrici și laboratoare, universități și institute de cercetări științifice, ar putea cunoaște nemijlocit conținutul regimului sovietic. Asemenea vizite prezintă o mare însemnătate pentru italieni, ei putîndu-se încredința de grija pe care statul sovietic o manifestă pentru educația și sănătatea tinerei generații. În Uniunea Sovietică ne putem convinge pe loc că a fost lichidat analfabetismul, lucru de care am auzit doar vorbindu-se. Putem admira de asemenea, dragostea profundă de carte și pentru cuceririle științei, manifestată de întregul popor sovietic.

Vizitele reciproce sînt deosebit de necesare și pentru scriitori, pictori, actori. E necesar să se examineze cît mai grabnic problema traducerilor: în Italia se cunoaște destul de bine literatura beletristică rusă din sec. XIX, în special proza (dealtminteri același lucru se poate spune și despre muzică). Literatura sovietică modernă însă, cu excepția cîtorva opere, este puțin cunoscută în Italia. Totodată, ar fi utilă editarea unei antologii a literaturii ambelor țări.

Relațiile italo-sovietice se cuvin lărgite și în domeniul artelor plastice, prin expoziții individuale și colective de pictură și sculptură. Sînt necesare și de dorit legături în domeniul muzicii. Cu o adîncă satisfacție ar fi primite în Italia turneele unor colective sovietice de operă, de pildă spectacole date de Teatrul Mare la „Scala" din Milano, la opera „San Carlo" din Neapole, la teatrul „Fenice" din Veneția etc. Cu egal interes, desigur, ar fi întîmpinate în Uniunea Sovietică turnee ale „Scalei" din Milano.

Ar fi util și schimbul de discuri. Iubitorii de muzică italieni ar putea lua cunoștință, în felul acesta, de cîntecele populare ruse și de acelea ale popoarelor Uniunii Sovietice. Iar pentru iubitorii de muzică din Uniunea Sovietică, un interes deosebit ar prezenta, sîntem siguri, înregistrări de muzică modernă și clasică italiană în interpretarea celor mai buni executanți. Ar fi utilă organizarea unui schimb de emisiuni de radio și televiziune.

O mare însemnătate o au relațiile în domeniul cinematografiei, pentru că cinematografia, poate mai mult decît orice, face cunoscută viața și arta poporului. Recenta călătorie în Uniunea Sovietică a unor artiști, operatori și producători din cinematografie a demonstrat cît de utile sînt întîlnirile și schimburile de experiență între lucrătorii din acest domeniu. Se cuvine amintit și folosul adus de expoziții și conferințe privind realizările cinematografiei moderne și clasice a ambelor țări.

Firește, e mult mai lesnicioasă exprimarea dorințelor decît înfăptuirea lor. Sarcina noastră, sarcina oamenilor de cultură, constă în a demonstra necesitatea vitală a întăririi relațiilor culturale între popoare. Nouă ne revine sarcina ca această idee să fie însușită de opinia publică. Iată de ce m-am adresat presei.

Scriu aceste rînduri cînd în situația internațională are loc o oarecare încordare și cînd în rîndurile unei părți din intelectualitatea din occident domnește oarecare confuzie. Dar discutarea problemei relațiilor culturale poate părea, acum, academică numai celor rupți de sarcinile arzătoare ale zilelor noastre, numai celor care au șters cu buretele rezultatele muncii lor anterioare. Mai ales în aceste zile, nu e nimănui îngăduit să piardă perspectiva. Toți oamenii, fiecare în măsura posibilităților lui sînt chemați azi să contribuie la construirea unui viitor pașnic și luminos pentru toate popoarele. Iată de ce sînt atît de necesare relațiile dintre ele.

Prețuirea prietenilor

(urmare din pag. 1-a)

ziție, erau dominate de inscripția: **„DITÎV RUMUNSKII NARODNII RESPUBLITI"** — „Copiii Republicii Populare Romîne".

M-am oprit în fața lor și am început să urmăresc explicațiile care le însoțeau. Iată una din fotografii, plină de viață, de optimism: un grup de copii în timpul jocului. Sînt fiii și fiicele muncitorilor de la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" care, în timp ce părinții lor lucrează, își petrec timpul în căminul de zi, sub supravegherea atentă a educatoarelor. Textul explică că în ultimii 9 ani, în Republica Populară Romînă, creșele pentru copii au sporit de 36 de ori, iar căminele de zi de aproape 32 de ori. O altă fotografie înfățișează un automobil care poartă numărul 8577 B și pe care scrie vizibil: „Atenție, copii!". Este una din sutele de mașini care transportă copiii de acasă la cămin și invers.

Prin fața ochilor mei se perindă zeci și zeci de fotografii. Fiecare în parte este o mărturie elocventă despre viața fericită pe care o trăiesc astăzi copiii noștri. La „căsuța poveștilor", un scriitor citește din poveștile sale. La căminele de zi ale uzinelor „23 August" din București și Combinatului siderurgic din Reșița, copiii se joacă voioși. O altă fotografie înfățișează sala de mese a căminului de copii de la Cîmpia Turzii. Mi-a atras cu deosebire atenția o fotografie sugestiv intitulată „Viitoarele gospodine": două copilițe ca doi boboci, legate la cap cu tulpane, pregătesc cu un aer grav, preocupat... mîncarea. „Concursuri de triciclete în București", „Trenul copiilor din parcul Tei", „Ora de aritmetică la școala elementară din Cîmpina", „Școala nouă din Moreni-Prahova", „Elevele școlii de balet la repetiție" și multe alte fotografii, completează imaginile despre viața copiilor din țara noastră.

Un loc important în sală îl ocupă panourile cu scene din viața pionierilor romîni: un pionier — pictor amator — lucrînd la șevalet în curtea Palatului Pionierilor din Capitală, înțîlnirea de neuitat a mamei tinerilor eroi sovietici Zoia și Șura cu pionierii romîni, corul pionierilor cîntînd la radio, o grupă de pionieri de la o școală din Bacău în excursie la Cetatea Neamțului...

În fața acestor fotografii, departe de țară, gîndul îmi zboară spre casă, spre copiii mei, spre părinți.

PRIN SĂLILE EXPOZIȚIEI

Dar pașii mă poartă mai departe. Intru în sala propriu zisă a expoziției: „Cartea pentru copii în Republica Populară Romînă". În centru, pe o masă rotundă, trei steguleți; sînt drapelele de stat ale U.R.S.S., R.P.R. și R.S.S. Ucrainene. De jur împrejur, standuri cu cărți, iar pe pereți portrete de scriitori romîni de literatură pentru copii. Deasupra standului central — de povești — recunosc portretele scriitorilor Mihail Sadoveanu, Victor Eftimiu și Tudor Arghezi, alături de cele ale clasicilor Eminescu, Creangă, Coșbuc, Slavici, Anton Pann. Pe mese sînt expuse zeci și zeci de volume. Alături de lucrările pentru copii ale maeștrilor Sadoveanu, Arghezi și Cezar Petrescu, alături de poveștile unor scriitori tineri ca Vladimir Colin, Călin Gruia, Barbu Lăzărescu, N. Labiș, recunosc basmele lui Petre Dulfu, versurile lui A. Toma, operele lui Caragiale, Alecsandri, Bolintineanu, Delavrancea, Grigore Alexandrescu, Petre Ispirescu.

Un loc important în expoziție îl ocupă cărțile scriitorilor romîni traduse în limbile naționalităților conlocuitoare. Un stand aparte este închinat cărților scriitorilor sovietici pentru copii, traduse în limba romînă. În sala expoziției se află de asemenea o vitrină care place mult micilor vizitatori. Ea cuprinde obiecte de artă populară românească: păpuși în bogate și viu colorate costume naționale, ceramică, sculpturi.

Un colț al expoziției este rezervat ziarelor și revistelor românești pentru copii și tineret, începînd cu „Luminița" și terminînd cu „Știință și tehnică". În momentul vizitei mele, în fața standului era îmbulzeală mare. Am intrat în vorbă cu copiii. Natașa Efremova, elevă în clasa I-a a școlii medii nr. 78, vizita expoziția pentru a doua oară, împreună cu fratele ei mai mic, Vova; Vitia Gulac, elev în clasa II-a a școlii medii nr 78, care răsfoia plin de interes colecția „Luminiței", îi întrecuse însă: vizita expoziția pentru a patra oară.

Aflînd că sînt romîn, s-au strîns în jurul meu și au început să-mi vorbească despre ei, să se intereseze de viața colegilor din Romînia.

Natașa a aflat de expoziție la școală. Le-a vorbit despre ea directorul școlii. Vitia Vorobiov a aflat de la prieteni. Și vestea s-a răspîndit cu repeziciune printre copiii orașului. Numai în ziua aceea expoziția a fost vizitată de sute de elevi, în grupuri, și de foarte mulți în mod individual.

RĂSFOIND CARTEA DE IMPRESII

Pe masă se află cartea de impresii. O răsfoiesc și mă opresc îndelung asupra slovelor mari, îngrijit caligrafiate: **„Mie mi-a plăcut foarte mult expoziția „Cartea pentru copii în Republica Populară Romînă", în special povestirile și jucăriile"** — scrie Liuda Vladimirova, elevă în clasa II-a a școlii medii nr. 83. Lui Vova Davincenko i-a plăcut povestirea „Movila lui Burcel", pe care, de altfel, o și citește în rusește. **„Mie** — scrie elevul Dubinski Oleg din clasa IV B a școlii medii nr. 147 — **mi-a plăcut foarte mult cartea „Micul patriot" de A. G. Vaida.**

Cartea de impresii cuprinde și însemnări ale vizitatorilor virstnici. Un traducător din limba romînă în limba ucraineană scrie că este impresionat de cele realizate la noi pe tărîmul cărții pentru copii și se angajează să traducă cît mai multe din cărțile scriitorilor romîni.

...Timpul se scurge pe nesimțite și constat uimit că au trecut cîteva ore de cînd mă aflu în expoziție. M-am îndreptat spre ieșire, unde o discuție între o femeie și niște copii mi-a atras atenția. Mama Natașei și a lui Vova venise să-i ia acasă.

— Copii, haideți la masă — îi îndemna ea.

— Mămico, mai lasă-ne puțin — o rugau copiii.

— Pentru astăzi ajunge!

— Dar mîine ne lași?

— Bineînțeles copii, numai haideți odată.

Apoi, luîndu-i de mînă, s-a îndreptat spre ieșire. Am pornit și eu după ei și, recapitulînd bogatele impresii culese am încercat un justificat simțămînt de mîndrie: da, realizările poporului meu se bucură de prețuire și respect printre bunii noștri prieteni, oamenii sovietici.

VASILE INOAN

„Festival" 1957

De cîtva timp, la Moscova apare gazeta „Festival", care se ocupă de problemele de organizare a celui de al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

În clișeu: Colegiul redacțional al gazetei examinînd materialele pentru numărul în curs de apariție.

Schimburile culturale romîno-sovietice

(urmare din pag. 1-a)

deschis noi perspective pentru dezvoltarea legăturilor romîno-sovietice în domeniul culturii, științei și artei.

Astfel, în cadrul prevederilor acordului, celebrul teatru de artă MHAT a întreprins în țara noastră un turneu, care a constituit un mare eveniment artistic. Magistrala interpretare a actorilor sovietici a lăsat impresii neșterse în amintirea spectatorilor.

Iubitorilor de muzică, schimburile culturale cu U.R.S.S. le-au adus de asemenea mari bucurii. La acest capitol se cuvin amintite, în primul rînd, concertele date la București de marele violonist sovietic David Oistrah. Ele au constituit pe drept cuvînt o sărbătoare a muzicii. Tot în cursul anului trecut a avut loc turneul orchestrei simfonice de stat a U.R.S.S., precum și a unui grup de soliști de muzică instrumentală și vocală. De un mare succes în rîndurile maselor celor mai largi s-au bucurat concertele Ansamblului de stat de cîntece și dansuri al R.S.S. Ucrainene, fără a mai vorbi de cele ale Ansamblului condus de Igor Moiseev.

Dar anul care s-a scurs a fost marcat de evenimente deosebite și în alte domenii ale artei. Astfel, un răsunet adînc l-a avut expoziția de artă plastică sovietică, în cadrul căreia au fost expuse valoroase opere ale pictorilor și sculptorilor sovietici.

Caracteristic pentru marele interes pe care-l manifestă poporul nostru pentru cultura sovietică este participarea masivă de care se bucură în întreaga țară acțiunile organizate de A.R.L.U.S.

În Decada literaturii și artei ucrainene ce a avut loc între 27 august — 5 septembrie 1956 cu prilejul aniversării a 100 de ani de la nașterea scriitorului ucrainean Ivan Franko, au fost organizate numeroase acțiuni cu caracter de masă, la care au participat peste 500.000 de oameni ai muncii, intelectuali, scriitori și artiști. Cu prilejul Decadei, ne-a vizitat țara o delegație de oameni de cultură din R.S.S. Ucraineană, în frunte cu scriitorul Al. Korneiciuk, care a avut numeroase întîlniri cu oamenii de cultură de la noi. De asemenea, o rodnică activitate pe tărîm cultural a avut delegația de reprezentanți ai vieții științifice și culturale din U.R.S.S. în frunte cu savantul V. N. Stoletov, care ne-a vizitat cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice. O importantă deosebită a avut consfătuirea pe țară cu privire la introducerea politehnizării în școala de cultură generală, consfătuire organizată de A.R.L.U.S. în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și la care a participat un specialist sovietic.

Legăturile culturale romîno-sovietice se caracterizează printr-o mare bogăție și varietate de forme, ele nu pot fi redate în spațiul limitat al unui articol de ziar. Ceea ce vrem să subliniem aici este faptul că la rîndul lor oamenii sovietici se interesează îndeaproape și cu dragoste frățească de dezvoltarea culturii noastre. Purtînd un adînc respect față de valorile culturii naționale ale tuturor popoarelor, oamenii sovietici pornesc de la aceea că fiecare popor, indiferent dacă este mare sau mic — își aduce contribuția sa la tezaurul universal al culturii, îl completează, îl îmbogățește cu creațiile sale.

Literatura românească și-a cîștigat în Uniunea Sovietică aprecierea unui public atît de larg, cum nici nu ne-am fi putut gîndi în vremurile trecute. Pînă în prezent, editurile sovietice au tipărit aproape 100 titluri de cărți ale scriitorilor romîni, într-un tiraj total de aproape 5 milioane exemplare. Versurile marelui nostru Eminescu răsună în prezent în peste 20 de limbi ale popoarelor sovietice. Recent a apărut în limba rusă o culegere a poeziei noastre populare, iar Editura de stat pentru literatură din Moscova pregătește o vastă antologie a poeziei românești. Pentru anul 1957, editurile sovietice au prevăzut să editeze, între altele, opere ale lui V. Alecsandri, Caragiale, Liviu Rebreanu, culegeri de versuri ale lui Tudor Arghezi și Mihai Beniuc, romanele „Desculț" de Zaharia Stancu, „Enigma Otiliei" de G. Călinescu, „Străinul" de Titus Popovici etc.

Dramaturgia romînă este bine reprezentată, cîștigîndu-și prețuirea publicului din U.R.S.S. În această privință este grăitor faptul că în actuala stagiune pe scenele teatrelor sovietice se joacă șase piese românești. Tînăra cinematografie românească și-a cîștigat și ea numeroși prieteni în rîndurile spectatorilor sovietici.

Publicul sovietic întîmpină cu o vie simpatie turneele artiștilor și muzicienilor romîni. Un deosebit succes au obținut soliștii Teatrului de operă și balet din București, Zenaida Paly, Ștefănescu-Goangă și Garbis Zobian, care au întreprins de curînd un turneu în U.R.S.S. De asemenea, au avut succes concertele date de violoncelistul Radu Aldulescu, pianistul Mindru Katz, cîntăreții Nicolae Herlea, Iolanda Mărculescu și Valentin Teodorian. De o primire călduroasă s-a bucurat și taraful de muzică populară romînească condus de Nicușor Predescu, precum și ansamblul de cîntece și dansuri populare „Ciocîrlia".

Un mișcător omagiu adus muzicii românești l-au constituit manifestările organizate în U.R.S.S. cu prilejul aniversării a 75 de ani de la nașterea marelui nostru George Enescu. Creațiile sale muzicale, ca și creațiile altor muzicieni romîni fac parte din repertoriul permanent al orchestrelor filarmonice din Moscova, Leningrad și din alte orașe sovietice.

Caracteristic pentru interesul oamenilor sovietici față de cultura românească sînt și expozițiile consacrate țării noastre, care au fost organizate în ultimul timp în U.R.S.S.

După cum se știe, cu prilejul celei de-a 12-a aniversări a eliberării patriei noastre a fost deschisă, la Moscova, în parcul „Gorki", o mare expoziție: „R.P.R. pe drumul construirii socialismului". Această expoziție a fost vizitată de sute de mii de oameni sovietici, care și-au exprimat satisfacția pentru realizările poporului romîn.

Numeroase expoziții consacrate popularizării unor aspecte ale culturii și realizărilor românești au fost deschise în republicile sovietice înrudite cu R.P.R. Astfel, în biblioteca publică de stat din Chișinău „N. S. Krupskaia" sînt expuse periodic fotomontaje și sînt organizate expoziții de cărți românești, în sala de lectură a bibliotecii municipale de stat „A. A. Ždanov" a fost organizată o fotoexpoziție închinată străvechilor relații romîno-ruse. Chiar în aceste zile, în cea mai mare sală din Odesa funcționează o expoziție consacrată realizărilor poporului romîn. Această expoziție a fost deschisă cu ocazia celei de a 9-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romîne.

Cu aceeași dragoste frățească este apreciată creația artiștilor noștri plastici. Revistele ilustrate și publicațiile de specialitate reproduc regulat operele cele mai reprezentative ale picturii și sculpturii românești, clasice și contemporane. Albumele cu reproduceri de artă plastică pe care A.R.L.U.S.-ul le trimite în U.R.S.S. sînt folosite de diferite instituții și așezăminte de cultură și artă pentru organizarea de expoziții și standuri despre R.P.R.

A.R.L.U.S.-ul trimite regulat în U.R.S.S. un bogat material documentar — cărți, reviste, partituri și benzi de magnetofon, albume cu reproduceri de opere plastice etc.

Un mijloc important de cunoaștere reciprocă îl constituie contactele directe dintre oamenii de cultură romîni și sovietici. Și în această direcție au fost obținute în ultima perioadă rezultate bogate. Astfel, în cursul anului 1956 o delegație de ziariști din Romînia a vizitat timp de o lună U.R.S.S. iar o delegație de ziariști sovietici a vizitat țara noastră. Cu prilejul zilei de 23 August, A.R.L.U.S.-ul a trimis în U.R.S.S. o delegație de oameni de cultură și activiști pe tărîm obștesc. În cursul anului 1956 au vizitat de asemenea Uniunea Sovietică eminenți savanți și oameni de știință, scriitori ca Tudor Arghezi, Cezar Petrescu, Marcel Breslașu etc. Pretutindeni, reprezentanții poporului romîn au fost întîmpinați cu dragoste de oamenii sovietici, care și-au exprimat dorința de a cunoaște cît mai bine valorile noastre culturale.

Planul de muncă pe anul 1957 privind aplicarea convenției culturale între guvernele R.P.R. și U.R.S.S. va dezvolta pe mai departe colaborarea rodnică romîno-sovietică. Poporul romîn este profund încredințat că dezvoltarea continuă a legăturilor culturale cu poporul sovietic înseamnă o contribuție la întărirea marei prietenii dintre țara noastră și Uniunea Sovietică, la întărirea unității marii familii a popoarelor țărilor socialiste.

Foileton

Vînătorii de vid

A trecut mai bine de jumătate de veac de cînd stăpînii Americii și-au îndreptat privirile spre cîteva țări de peste ocean care, după părerea lor, „stăteau prost". Au privit ei și au proferat cu fățărnicie: „O, doamne! Cîți oameni pe lume trăiesc în beznă. Să-i binecuvîntăm și pe ei cu Binefacerile Civilizației și Progresului!".

Zis și făcut! Împreună cu partenerii lor europeni din trustul „Binefacerile Civilizației", S.U.A. au purces la exportul dubioaselor lor mărfuri. Sub falsul ambalaj numit „Civilizație" a fost camuflat adevăratul conținut tîlhăresc al acestor mărfuri pe care popoarele le-au plătit cu lacrimi și sînge, cu pămîntul și libertatea lor. Reprimarea sîngeroasă a participanților la „răscoala boxerilor" din China, atacul perfid împotriva Filipinelor care luptau împotriva jugului spaniol — acestea sînt faptele vitejești cu care și-au făcut „ieșirea în lume" acționarii americani ai trustului „Binefacerile Civilizației".

Mark Twain descrie aceste isprăvi sîngeroase ale „cavalerilor" americani ai „Civilizației" astfel: „Ne-am purtat ca cei mai buni prieteni ai filipinezilor, i-am încurajat pe toate căile, i-am aprovizionat pe credit cu arme și muniții, ne-am consfătuit cu ei, am făcut schimb de amabilități... Am luptat umăr la umăr împotriva „dușmanului comun", i-am alintat și i-am mințit, declarînd oficial că armata și flota noastră au venit să-i elibereze și să-i scape de sub cruntul jug spaniol — într-un cuvînt i-am tras pe sfoară, ne-am folosit de ei la nevoie... Scopul nostru era ca — în numele Progresului și al Civilizației — să devenim stăpîni ai Filipinelor curățite de patrioții care au luptat pentru independență... Da, am nimicit un popor înșelat și credul...; am împînzit cuțitul în spatele aliatului; am luat cu forța pămîntul și libertatea prietenului care a crezut în noi; am silit pe tinerii noștri cinstiți să ia arma în mînă și să pornească la jaf...".

Așa s-au petrecut lucrurile în zorii activității „civilizatoare" depusă de stăpînii Americii. Nu e de mirare că, chiar din acel moment, ca răspuns la acțiunile sîngeroase ale colonialiștilor, mișcarea de eliberare națională a popoarelor s-a intensificat. „Este îndeobște cunoscut — scria în 1901 Mark Twain — că trustul „Binefacerile Civilizației" trosnește de toate încheieturile".

Multă vreme a trecut de cînd au fost rostite aceste cuvinte. Puternica mișcare pentru independență a popoarelor din Orient s-a transformat într-o forță de neînvins care înlătură din cale toate piedicile puse de colonialiști. Trustul „Binefacerile Civilizației" este de mult falimentar. Numeroși lui acționari au fost zvîrliți de popoare de pe teritoriul țărilor lor.

Dar apetitul acționarilor americani ai falimentarului trust nu numai că nu s-a potolit ci, dimpotrivă, a crescut simțitor. Și-au făcut apariția unele etichete și ambalaje noi. În loc de „Civilizație", acum se vorbește de „ajutor". Îndreptîndu-și privirile spre țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, filantropii americani exclamă frecîndu-și mîinile: „O, doamne! Ce mare vid, cîtă pustietate există! Cîți de mulți sînt pe lume oamenii care au nevoie de protecția și conducerea noastră! Să-i binecuvîntăm deci cu ajutorul nostru!".

Zis și făcut. În locul falimentarului trust „Binefacerile Civilizației" a fost creată o corporație pentru umplerea acestei pustietăți, a acestui vid — corporație ce dispune de o serie de filiale locale — N.A.T.O., S.E.A.T.O., pactul de la Bagdad, ș.a. Cu ajutorul lor, „filantropii" americani nădăjduiesc să „umple vidul".

În ultima vreme, atenția acestei corporații a fost atrasă de Orientul apropiat, unde acțiunile partenerilor anglo-francezi ai S.U.A. au scăzut catastrofal. Imediat a fost scoasă la iveală „doctrina" cu privire la trimiterea de trupe americane în Orientul apropiat.

Din ruginitul arsenal folosit la cucerirea Filipinelor a fost scos ambalajul uzat — de soiul lozincii „umăr la umăr împotriva dușmanului comun" sau „făgăduim și dăm pe credit arme și muniții". Într-un cuvînt, se repetă ceea ce s-a făcut în Filipine.

Nu întîmplător, în cursul recentelor dezbateri în comisiile senatoriale cu privire la „doctrina Eisenhower" secretarul de stat al S.U.A., Dulles, a fost întrebat: interesele căror firme petrolifere le apără contenciosul său? După cum se vede, faimoasa „doctrină" răspîndește un puternic iz de petrol. Într-adevăr ea are legătură directă cu vidul de soiul lui „Sokony vacuum oil" (în prezent „Sokony mobil oil") și cu alte monopoluri petrolifere din S.U.A.

Cît de mare este apetitul domnilor serviți de Dulles și de contenciosul său ne putem da seama din răspunsul dat senatorului Mansfield de către secretarul de stat.

„Doctrina Eisenhower", a întrebat Mansfield — înseamnă oare „punctul culminant al politicii externe americane" după care nu mai rămîne nici un fel de „vid" (adică țări care să ducă o politică independentă) „cu excepția, probabil, a vidului din India și Birmania"?

Dulles a răspuns: „Se prea poate, da!".

Răspunsul e semnificativ. După cum se vede, ca și Don Quijotte, zeloși acționari ai corporației „pentru umplerea vidului", încălecînd pe un cal de lemn, zboară cu iuțeala vîntului deasupra Universului, întorcîndu-se spre anul 1901. De pe cocoașa acestei mîrțoage de lemn, pămîntul li s-a părut nu mai mare ca o pastilă de chewing-gum, iar în locul Indiei și Birmaniei nu au văzut decît un „vid"!

Unde-i poate purta acest cal? Deși el stă nemișcat pe pămîntul plin de păcate, nu e greu să cazi și să-ți frîngi gîtul... Nu întîmplător, senatorul Morse, ascultînd opiniile lui „Dulles cu privire la „vid", pentru a cărui „umplere" „Statele Unite" sînt gata să lupte" a declarat cu voce spartă: „M-am speriat atît de tare încît mi-am pierdut darul vorbirii. Acest lucru se poate vedea după vocea mea".

Senatorul Morse nu este singurul care s-a speriat și și-a pierdut graiul. În Statele Unite există numeroși oameni cu minteu întreagă care înțeleg cît de primejdioasă este executarea cu ochii legați a unei acrobații chiar și pe un cal de lemn. Dînd puțin la o parte ochelarii de cal ai domnului Dulles, ziarul american „Gazette and Daily" formulează, pe bună dreptate un avertisment: „Umplerea așa numitului vid nu va ridica prestigiul Americii... Popoarelor nu le plac discuțiile despre vid și nu doresc deloc să se supună dominației noastre".

Ce-i adevărat — e adevărat!

V. BOROVSKI

„VEAC NOU" organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația: strada Ion Ghica 5—7, Telefon 3 03 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii, București.
ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe un an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. STAS — 3452 — 52